

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

21 NOVEMBER 1990

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1991**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
uitgebracht door de heer J. Van Eetvelt
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer R. Van Rompaey.

Vaste leden : de heren G. Beerden, P. Breyne, M. Olivier, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren J. Van Eetvelt, R. Van Rompaey ;

de heren A. Beckers, H. De Loor, E. Pinoie, J. Timmermans ;
de heren J. Buchmann, F. Verberckmoes, F. Vreven ;
mevrouw E. Brepoels, de heer P. Vangansbeke.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno, C. Marchand, mevrouw M. Panneels-Van Baelen, de heren R. Vankeirsbilck, J. Van Looy, A. Van Nevel ;

de heren H. Adriaenssens, J. Dufaux, mevrouw O. Lefeber, de heer J. Van der Sande ;

de heren P. Berben, G. Sprockeels, W. Taelman ;
mevrouw N. Maes, de heer J.P. Pillaert.

Zie :

8 (1989-1990)

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

— Nrs. 2 en 3 : Amendementen

— Nr. 4-A : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en
Externe Aangelegenheden

- Nr. 4-B : Verslag namens de Commissie voor Cultuur
- Nr. 4-C : Verslag namens de Commissie voor de Media
- Nr. 4-D : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming
- Nr. 4-E : Verslag namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid
- Nr. 4-F : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt
- Nr. 4-G : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling

6 (1989-1990)

- Nr. 1 : Toelichtingen

INHOUD

Blz.

A. Huisvesting en Ruimtelijke Ordening	
1. Algemene inleiding bij de begroting 1991 door de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	4
II. Ruimtelijke Ordening en Stedebouw (Programma 76)	
1. Inleidende uiteenzetting van de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	5
2. Bespreking	10
III. Huisvesting (Programma 78)	
1. Inleidende uiteenzetting van de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	24
2. Bespreking	28
IV. Monumentenzorg (Programma 77)	
1. Inleidende uiteenzetting van de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	39
2. Bespreking	46
V. Stemming	47
B. Landinrichting (Programma 73)	
1. Toelichting door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting	47
II. Bespreking	50
III. Stemming	54

DAMES EN HEREN,

Het verslag over de bespreking van de begrotingsartikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting behoren omvat twee delen :

Huisvesting en Ruimtelijke Ordening

Deze materie behoort tot de bevoegdheid van de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting en omvat de ruimtelijke ordening, de monumenten en landschappen en de huisvesting.

Landinrichting

Deze materie behoort onder meer tot de bevoegdheid van de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting.

A. HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

1. ALGEMENE INLEIDING BIJ DE BEGROTING 1991 DOOR DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN RUIM- TELIJKE ORDENING EN HUISVESTING

De globale betalingskredieten voor de toegekende bevoegdheden binnen de ontwerpbegroting 1991, die heden ter bespreking voorligt, kennen een stijging ten opzichte van de initiële begrotingscijfers voor de begroting 1990 met 12,6 % .

De vastleggingsmogelijkheden stegen zelfs met 15,7 %.

Hierdoor worden echter geenszins de cijfers van 1989 terug bereikt voor wat de vastleggingskredieten en -machtigingen betreft (- 14,8 %). Zulks is vooral terug te vinden in de sector Huisvesting, en vooral in de leningsmachtigingen voor de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij , zowel in de sector met betrekking tot de huurwoningen, als deze van de eigendomsverwerving.

Enkel voor het Vlaams Woningfonds werd een inspanning gedaan op het stuk van vastleggingsmachtiging : deze werd in 1991 verhoogd met 1,5 miljard frank ten opzichte van 1990.

De stijging in de betalingskredieten situeert zich eveneens in de sector Huisvesting. Enerzijds werden kredieten binnen de sector Ruimtelijke Ordening en Stedebouw, die reeds jaren inhoudelijk werden beheerd door de administratie van de Huisvesting, thans inderdaad ondergebracht in de sector Huisvesting.

Anderzijds werden verschillende kredieten gebudgetteerd als gevolg van de afschaffing van de fondsen.

De prefinanciering van de bouw-, koop- en saneringspremies werd volledig afgebouwd ; de benodigde kredieten werden volledig rechtstreeks ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting, zodat hier een stijging van de betalings- en een daling van de vastleggingskredieten uit resulteerde. Het is één van de opties welke de Gemeenschapsminister jaren geleden heeft geponeerd, en die thans verwezenlijkt is.

Tenslotte wordt in de algemene inleiding gewezen op het feit dat de vastleggingsmogelijkheden voor de sector monumentenzorg, deze van 1989 evenaren : dit betekent een stijging in vastleggingskredieten ten overstaan van 1990 met méér dan 30 %.

De betalingskredieten in deze sector stijgen eveneens ten opzichte van 1990, namelijk met 23,0 miljoen frank ; of met 3,3 %. Ten opzichte van 1989 echter bedraagt de daling nog steeds 21,8 % !

De discrepantie tussen de stijging van de vastleggingen en de daling van de betalingskredieten behoeft geen verdere uitleg : de budgettaire weerslag hiervan zal zich vanaf 1992 doen voelen.

Als men weet dat, zelfs met de stijging van de directe kredieten door de budgettering van verschillende artikels, nog steeds bijna 60 % van het totale budget van de Huisvestingssector dient voor het afbetalen van intresten en aflossingen van leningen die voorheen werden aangegaan ; als men verder weet dat bijkomend 3.129,3 miljoen frank gereserveerd dient te worden als ordonnanceringskredieten op de gesplitste kredieten voor betalingen van voorheen aangegane verbintenissen binnen het globale budget ; als men daarenboven weet dat van het resterende bedrag van 4.871,4 miljoen frank niet gesplitste kredieten en gesplitste ordonnanceringskredieten het grootste gedeelte betrekking heeft op uitgaven die hetzij decretaal geregeld zijn, hetzij door hun aard onmogelijk kunnen worden verminderd, blijkt dat er niet veel meer overblijft om aan een werkelijk beleid te doen.

Ondanks de lichte stijging ten opzichte van de kredieten van vorig jaar, zoals hierboven aangetoond, de achterstand ten opzichte van het jaar 1989 nog steeds betekenisvol is. Er blijft slechts weinig armslag voor het voeren van een echt renoverend en creatief beleid.

Zulks is spijtig omdat de nood aan bijkomende kredieten in de sector van de Ruimtelijke Ordening, van de Monumentenzorg, evenals in die van de Sociale Huisvesting, hoog is.

II. RUIMTELIJKE ORDENING (PROGRAMMA 76)

1. Inleidende uiteenzetting van de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting

— Decreetgeving

Ook voor het begrotingsjaar 1991 blijft het de hoofddoelstelling de Wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de Ruimtelijke Ordening en van de Stedebouw, om te zetten in een decreet op de Ruimtelijke Ordening.

Alhoewel deze operatie geen rechtstreekse budgettaire weerslag heeft, — om in de termen van de begrotingsbesprekingen te blijven —, zal een decreet op de Ruimtelijke Ordening nieuwe structuren, nieuwe middelen en andere prioriteiten tot gevolg hebben. Voor de begroting 1991 kunnen echter in dit stadium nog geen nieuwe initiatieven worden ingecalculeerd.

Dit gegeven neemt echter niet weg dat de wet op de Ruimtelijke Ordening en de Stedebouw straks 29 jaar oud wordt, en de herziening en omzetting ervan in een decreet op de Ruimtelijke Ordening zich opdringen.

Na een lange intensieve voorbereiding kon op 17 januari 1990 een ontwerp van decreet op de Ruimtelijke Ordening bij de Vlaamse Executieve worden ingediend.

Dit ontwerp-decreet is gebaseerd op het vele werk dat reeds gepresteerd werd in ontwerpen en voorstellen van decreet van voorgangers, en van leden van de Vlaamse Raad.

De ervaring en de bevindingen van de administratie en van externe **experten** diende tevens als toetssteen voor het decreet op de Ruimtelijke Ordening.

Als fundamenteel uitgangspunt werd gesteld dat wij reeds een traditie bezitten in de wetgeving en in de praktijk van de ruimtelijke ordening. Die traditie vertolkt zich in een degelijke rechtspraak en in een verbondenheid met de grote principes van de Grondwet en van het burgerlijk Wetboek.

De Stedebouwwet bewijst nog altijd goede diensten. Ze moet niet vervangen worden. Een aanpassing, verbetering en herschikking zijn echter gewenst. Het zou niet goed zijn deze wetgeving zomaar te verlaten, en te experimenteren met nieuwe planningsconstructies die maatschappelijk niet gedragen worden door de burger, en die zeker niet aansluiten bij onze mentaliteit.

Het ingediende ontwerp van decreet streeft effectief naar een vereenvoudiging en een versoepeling. Het blijft een kaderdecreet dat de grote principes en de voornaamste procedures vastlegt.

Voor de uitvoering ervan dient de Vlaamse Executieve en de voor de Ruimtelijke Ordening bevoegde **Gemeenschapsminister** in te staan. Bij de uitvoering dient er snel te kunnen worden ingespeeld op de zich steeds wijzigende omstandigheden.

Het ontwerp van decreet waarover sprake behoudt derhalve de elementen die hun deugdelijkheid bewezen hebben. Voor de knelpunten werden oplossingen gezocht, en de aangebrachte vernieuwingen beogen uitsluitend verbeteringen. Het werd bovendien ontdaan van alle ballast en van sommige anomalieën, die er waren ingeslopen via meerdere nationale wetgevingen.

De voornaamste basisprincipes **waarrond** het decreet gestructureerd werd zijn de werkzaamheid, de rechtszekerheid, de decentralisatie, de dynamische planning, de inspraak en het democratisch gehalte, evenals soepelheid en vereenvoudiging.

De Vlaamse Executieve installeerde hierop een werkgroep ad hoc, die zich diende te buigen over de voorgelegde basisteksten. Omwille van de vele tegenstellingen en de formeel tegenstrijdige standpunten ter zake, kon deze werkgroep haar taak nog niet beëindigen. Tot zover de stand van zaken in verband met het opmaken van het decreet op de **Ruimtelijke Ordening**.

In de basisallocaties 12.20.76 en 12.32.76 wordt een vastleggingskrediet voorzien van respectievelijk 11,2 en 4,3 miljoen frank, en ordonnanceringen ten belope van 13,0 en . . . 0,0 miljoen frank.

Deze kredieten kunnen worden aangewend voor allerhande uitgaven voor de stadskernvernieuwing en voor de ruimtelijke ordening. Met deze middelen wordt de werking van het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening ondersteund in zijn beleidsvoorbereidende taken.

De meeste aandacht zal gericht blijven op het definitief afwerken van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waarvoor tijdens het lopend jaar de laatste voorbereidende opdrachten in samenspraak met de Planologische Dienst van het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening zullen uitgegeven zijn.

Op 28 december 1989 werd met de studiegroep „Mens en Ruimte” een contract afgesloten in verband met de **actualisatie** van het Structuurplan Vlaanderen”. Dat rapport wordt

in de loop van de maand december verwacht. Op deze basis zal de planologische dienst een beleidsbrief voorbereiden, die in de loop van volgend jaar aan de Vlaamse Executieve en aan de Vlaamse Raad zal voorgelegd worden.

Ter ondersteuning en ter verdere onderbouwing van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zullen nog dit jaar enkele bijkomende studies uitgegeven worden :

- Vlaanderen : een nieuw ruimtelijk kruispunt in West-Europa.
- Verfijning van een dynamisch interactief survey-systeem voor de ruimtelijke ordening.
- De aanzet voor het uitwerken van een ruimtelijk structuurschema voor de Vlaamse Zeehavens.

— Stads- en dorpsherwaardering

Stads- en dorpsherwaardering blijven voor mij prioritaire beleidspunten die aansluiten bij de doelstelling onze open ruimten maximaal te vrijwaren.

Toen de Vlaamse Executieve op 14 juli 1988 de erkenningsstop heeft ingevoerd voor de herwaarderingsgebieden, waren er 150 operationeel in Vlaanderen.

Sindsdien zijn er een 50-tal nieuwe aanvragen of aanvragen voor herschikking van herwaarderingsgebieden bij de administratie ingediend, om na te gaan of ze voor eventuele erkenning vatbaar zijn.

In het licht van de huidige toestand, en ik refereer hier naar de beperkte budgettaire middelen die de Vlaamse Executieve ter beschikking stelt voor herwaarderings- en renovatieprojecten, wordt de erkenningsstop integraal gehandhaafd. Het heeft immers geen zin de gemeenten en de bouwmaatschappijen enkele illusies van subsidiëring rijker te maken.

Voor 1991 werd op de basisallocatie 63.15.76, de toelagen aan de lagere overheden voor stadsvernieuwing, een bedrag voorzien van 735,0 miljoen frank vastleggingskredieten, wat zou resulteren in een benodigd betalingskrediet van 633,4 miljoen frank.

Deze bedragen moesten het mogelijk maken de achterstand van het verleden weg te werken en nieuwe erkenningen mogelijk te maken.

De Vlaamse Executieve weerhield van mijn voorstellen slechts respectievelijk 499,7 en 514,4 miljoen frank. Daarbovenop moet men weten dat, indien volgend jaar het decreet op het Investeringsfonds in voege zal treden, deze sommen nog fors verminderd zullen worden, zodat het geven van impulsen voor stads- en dorpsvernieuwing vanuit het Vlaams Gewest zéér beperkt zullen zijn.

De premies aan particulieren voor stads- en dorpsvernieuwing, evenals de kredieten die werden voorzien voor het ophalen van de ontstane achterstand in de uitbetaling van deze premies, werden overgeheveld naar de sector Huisvesting, vermits het toch reeds van in het begin deze Administratie is die zich inhoudelijk bezighoudt met de afwerking van de dossiers.

Door het operationaliseren van het besluit van de Vlaamse Executieve van 6 juli 1988 betreffende de stadsontwikkelingsprojecten zou meer ademruimte kunnen gegeven worden aan kleinschalige initiatieven voor stads- en dorpsrenovatie.

Voor deze ontwikkelingsprojecten, waarbij een globale aanpak van een wijk of van een stadsgedeelte beoogd wordt, werden voor het begrotingsjaar 1990 geen kredieten toegekend : er waren geen concrete projecten of initiatieven bekend.

Om hieraan tegemoet te komen werd een systeem opgezet van pilootprojecten, die moesten toelaten na evaluatie ervan, deze benadering te veralgemenen.

De steden Antwerpen en Gent dienden dan ook dadelijk projecten in ; daarom werd voorgesteld een gesplitst krediet van 200,0 miljoen frank in te schrijven om deze projecten op te starten. Om budgettaire redenen werd hiervan niets weerhouden.

De „public/private-partnership”-filosofie, die reeds in vele landen vruchten heeft afgeworpen voor de revitalisering van de steden, blijft ons derhalve onthouden.

— Gewestplannen : evolutie van de behoeften

Alle gemeentebesturen werden tussen 1988 en 1989 bevraagd over hun problemen ten overstaan van de gewestplannen.

Die gemeentelijke richtnota's werden bij de administratie ter studie genomen.

Zoals voorspeld werd het voorziene tijdschema niet gehaald omwille van het gebrek aan accurate werkmiddelen, zoals een specifiek informaticaprogramma, of gebrek aan personeel.

Hierdoor kunnen nog altijd geen voorstellen of oplossingen worden geformuleerd aan de Vlaamse Executieve in verband met het gemeentelijk ruimtelijk beleid.

Dit gemeentelijk ruimtelijk beleid kan zijn volle gestalte krijgen door het opmaken van APA's of BPA's. De Wetgever zag hierin een vorm van planningsdecentralisatie. Daarom heeft de stedenbouwwet ook slechts voorzien in een ministeriële goedkeuring bij wijze van toezicht. De Vlaamse Executieve heeft begin dit jaar het nodig geacht dit toezicht te centraliseren bij de Executieve zelf voor die BPA's welke afwijken van de gewestplannen.

Op 31 juli 1990 werd een nota voorgelegd aan de Vlaamse Raad, waarin mijn visie en ontwikkelingsmodel voor de golf-sport in Vlaanderen werd uiteengezet, gesteund op een wetenschappelijke studie uitgevoerd door de Diensten van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu.

Het moet immers mogelijk zijn tegemoet te komen aan de vraag naar meer nieuwe golfterreinen op planologisch geschikte terreinen om de golfsport te democratiseren, en terzelfdertijd de open ruimten te beschermen.

— Industrierreinen

Met betrekking tot de industrierreinen werd, in het kader van de afschaffing van de begrotingsfondsen, zoals reeds hiervoor vermeld, het fonds op de basisallocatie 60.05.76, afdeling II, afgeschaft.

Ter vervanging werd een rechtstreeks krediet ingeschreven onder de vorm van een gesplitst krediet.

Hoewel in het evaluatierapport met betrekking tot de industrierreinen en ambachtelijke zones werd vooropgesteld de subsidiekredieten, vereist voor de uitrusting van nieuwe

terreinen voor de begrotingsjaren 1990 en 1991 te handhaven op **450,0** miljoen frank, werd in laatste instantie beslist het krediet te beperken tot **386,2** miljoen frank.

De kosten verbonden aan de uitvoering van de **orthofotop-**lannen voor het Vlaams Gewest, die eveneens werden aangerekend op vermeld fonds via hetzelfde spijzigingsartikel, werden thans onder een afzonderlijke basisallocatie 61.04.76 ingeschreven, hetgeen vanuit budgettair standpunt gezien veel orthodoxer is.

— Besluit

Planologie opent perspectieven voor het gebruik van de ruimte, zoals wij die ons voorstellen.

Ruimtelijke Ordening veronderstelt daarenboven coördinatie en afspraken met alle ruimtebehoevende sectoren.

Structureel maken de voorziene werkmiddelen en het aanwezige personeel het niet mogelijk de ruimtelijke ordening haar taak naar behoren te vervullen, alhoewel ze een basisdiscipline is waardoor onze leefwereld vaste vorm aanneemt.

De begroting 1991 betekent voor de Ruimtelijke Ordening hoogstens een status quo. Nieuwe specifieke accenten kunnen er niet gelegd worden.

Bij het opstellen van de Gewestplannen dacht men alleen maar aan twee grote types zoneringen, met name de industriezones en de ambachtelijke gebieden.

Na 20 jaar manifesteren zich nieuwe vormen van bedrijfsvoering en -inplanting, die nopen tot het herdenken van de voorschriften en van de scheefgetrokken interpretaties over de mogelijkheden tot realisatie van deze gebieden.

Denken wij bijvoorbeeld aan de vraag naar een combinatie van een industriële vestiging met de bijbehorende accommodaties zoals telecentra, banking, ontspannings- en verblijfsmogelijkheden, opleiding, ontvangstcentra, communicatie enzovoort.

Ook voor nieuwe industrieën, zoals voor bio- en agrotechnische industrieën of voor bepaalde zogenaamde niet grondgebonden para-agrarische bedrijven dient de filosofie van de bedrijfsterreinen en de gewestplannen grondig te worden herdacht.

— Planschade

Het Fonds voor de Planschade, zoals voorzien in de begroting 1990, wordt afgeschaft. Ter vervanging hiervan, en conform de wet van 28 juni 1989, wordt een organiek fonds opgericht, dat zal gespijzigd worden met geaffecteerde inkomsten uit de middelenbegroting, terwijl de uitgaven zullen gebeuren middels het variabel krediet van de basisallocatie 33.90.76 ten belope van 30 miljoen frank.

De ervaring leert hier dat het Vlaamse Gewest jaarlijks slechts in een **5-tal** gevallen veroordeeld wordt tot het betalen van planschade, en/of tot het betalen van een vergoeding overeenkomstig artikel 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Herstel in natura is ook nog mogelijk, zodat slechts in enkele gevallen tot betaling dient te worden overgegaan.

2. Bespreking

— Decreet op de ruimtelijke ordening

Een lid vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot de herziening van de wet van 29 maart 1962.

De Minister antwoordt dat het, ook voor het begrotingsjaar 1991, zijn hoofddoelstelling is dit decreet te verwezenlijken, zoals voorzien in het Regeerakkoord.

Hij verwijst naar zijn inleiding hierboven.

Hij wijst er nogmaals op dat de werkgroep ad hoc, die zich diende te buigen over de voorgelegde basisteksten, omwille van de vele tegenstellingen en de formeel tegenstrijdige standpunten ter zake, haar taak nog niet kon beëindigen.

Teneinde deze situatie te deblokken, zal bij de Koning Boudewijnstichting in samenspraak met deskundigen en professoren onderzocht worden in welke richting de discussies dienen te evolueren om tot een praktische oplossing te komen.

De Voorzitter van de Commissie merkt op dat de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting haar werkzaamheden in verband met de aanhangige voorstellen van decreet met betrekking tot de ruimtelijke ordening heeft opgeschort in afwachting van het nieuwe ontwerp. Als dit laatste op zich laat wachten meent de Voorzitter dat de Commissie de aanhangige voorstellen moet behandelen. Sommige problemen, zoals dit van de golfterreinen, dienen spoedig een oplossing te krijgen. De leden beamen deze zienswijze. De Minister verklaart zich hiertegen niet te zullen verzetten.

— Stads- en dorpsherwaardering

Verschillende leden vragen op welke wijze de achterstand zal worden ingehaald met betrekking tot de uitbetaling van de premies inzake stads- en dorpsherwaardering.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat op 31 oktober 1990 reeds het dubbel van het bedrag van 1989 werd uitbetaald. De achterstand in betaling bedraagt thans nog ± 3 à 4 maanden, wat redelijk is (zie bijlage 1).

Een lid wenst te weten hoe het nu verder moet met de erkenningsstop voor de herwaarderingsgebieden.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de erkenningsstop werd ingevoerd op 14 juli 1988. Op dat ogenblik waren 150 gebieden operationeel. Sedertdien werden 51 nieuwe aanvragen ingediend.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat onder zijn bevel geen enkel gebied werd erkend.

Op vraag van een lid of er in oktober 1988 nog een erkenning voor Harelbeke gebeurd is, antwoordt de Gemeenschapsminister dat de erkenningsstop van 14 juli 1988, ingevoerd door zijn voorganger, overgangsmaatregelen bevatte die toelieten dat bepaalde gebieden nog konden erkend worden. In die context werden eind 1988 nog een negental gebieden goedgekeurd door de Vlaamse Executieve, waaronder 't Ooste van Harelbeke bij besluit van 15 december 1988. Omwille van de beperkte budgettaire middelen werd sindsdien een integrale erkenningsstop aangehouden.

De Gemeenschapsminister bezorgt een lijst van 51 herwaarderingsgebieden die theoretisch zouden kunnen erkend worden (bijlage II).

Een ander lid informeert naar de criteria om de prioriteiten te bepalen bij het toekennen van subsidies inzake de herwaarderingsgebieden.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de voorziene middelen dienen verdeeld te worden over de projecten van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, het Vlaams Woningfonds, Intercommunales, OCMW's en de gemeentelijke initiatieven. Over het programma en de prioriteiten van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en het Vlaams Woningfonds wordt maandelijks overleg gepleegd samen met de daarbij betrokken administraties.

De overige projecten worden onderzocht over hun samenhang en noodzaak ter realisering van de goedgekeurde opties van het herwaarderingsgebied. Werkendossiers krijgen prioriteit ten opzichte van verwervingsdossiers. Gefaseerde projecten krijgen voorrang bij realisatie van vorige fases.

Er wordt een evenwicht betracht naar de verschillende provincies toe, rekening houdende met de specifieke situatie van Gent en Antwerpen. Tenslotte wordt ook telkens een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het project zelf.

Hetzelfde lid stelt dat het actieterrein om de stadsverloedering tegen te gaan, zowel de herwaarderingsgebieden, woonnoodgebieden als kansarme buurten beslaat. Het lid vraagt waarom er geen eenvormig beleid gevoerd wordt teneinde overlappingsen te vermijden.

De Gemeenschapsminister is het eens met het lid. Volgens hem zijn de investeringsmiddelen op dit beleidsterrein inderdaad al te veel versnipperd. Zo zijn er bijvoorbeeld :

- kredieten via leningsmachtigingen ;
- subsidiekredieten herwaarderingsgebieden :
VHM : 40 %
VWF : 60 % ;
- subsidiekredieten artikel 94 van de Huisvestingscode ;
- subsidiekredieten artikel 80 van de Huisvestingscode (ook voor sloping van gebouwen !) ;
- inbreidingsprojecten in kansarme buurten ;
- huurcompensatie ;
- alternatieve financiering ;
- + p.m. : stadsontwikkelingsprojecten

Daarom neemt de Gemeenschapsminister zich voor maatregelen te nemen ter uniformisering van het subsidiëringssysteem in deze sector, waarbij in essentie twee technieken overblijven : een systeem in overheidsfinanciering en een systeem van private (alternatieve) financiering.

De versnippering in beleidsaanpak is echter het gevolg van de ad hoc-werkwijze uit het verleden, waarbij telkens nieuwe initiatieven werden ontwikkeld in de hoop aldus nieuwe impulsen te geven, doch zonder een globale en samenhangende visie. Deze differentiatie heeft weliswaar ook zijn voordelen doordat per opgesomde sector andere accenten kunnen gelegd worden. Herwaarderingsoperaties omvatten meer dan alleen maar sociale huisvesting. Impulsen voor kansarme buurten komen niet altijd overeen met de woonnoodgebieden. Maar een te ver uiteenlopende differentiatie zonder degelijke coördinatie brengt uiteindelijk meer nadelen dan voordelen.

In afwachting van een herschikking ten gronde zal de Gemeenschapsminister bij het uitwerken van de programmatie

voor 1991 een evenwicht betrachten in de tegemoetkoming aan deze verschillende aspecten. De eindbeslissingen worden pas genomen na onderzoek van de concrete situaties in een bepaalde gemeente, wijk of buurt. De coördinatie gebeurt derhalve op het niveau van de concrete situaties.

Hetzelfde lid wenst de evolutie van de kredieten inzake de herwaarderingsgebieden te kennen.

De Gemeenschapsminister deelt volgende tabellen mee, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen de ordonnancerings- en vastleggingskredieten.

Er weze nog opgemerkt dat in 1989 er van de voorziene 496 miljoen slechts 396,8 vrijgegeven werden.

Ordonnanceringskredieten

	OK initieel	OK aangepast
1983	120	0
1984	230	28
1985	225	225
1986	279,5	39,5
1987	320	320
1988	430	464
1989	242,1	242,1
1990	410	410
1991	514,1	

Vastleggingskredieten

	VK initieel	VK aangepast
1983	500	70
1984	500	500
1985	300	450
1986	270	450
1987	450	465
1988	450	496
1989	496	496
1990	720	720
1991	499,7	

— Verlaten bedrijfsruimten

Hetzelfde lid vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot de herwaardering van verlaten bedrijfsterreinen.

De Gemeenschapsminister is van mening dat de problematiek van de renovatie of de herwaardering van bestaande bedrijfsterreinen uiteraard de aandacht van het beleid verdient, al moet men er onmiddellijk aan toevoegen dat het aantal lokaties waar de noodzaak daartoe zich voordoet eerder beperkt is. Vaak gaat het immers ook om een alleenstaande industrieel complex binnen een stedelijk weefsel, dat om exploitatie- of andere redenen niet meer thuis hoort in die ruimtelijke context.

De stimulansen tot herwaardering van dergelijke terreinen zijn in ieder geval voorhanden.

1) wanneer beoogd wordt de bestemming van het terrein te behouden.

Het subsidiebesluit betreffende de uitrusting van industrie-terreinen (besluit van de Vlaamse Executieve 12/09/84) is

evenzeer van toepassing op bestaande terreinen als op nieuwe terreinen. Onder de voorwaarden van het subsidiebesluit kan het bouwrijp maken van gronden (bijvoorbeeld de sloping van oude fabrieksgebouwen) worden betoelaagd. In essentie zijn de voorwaarden dat het terrein als dusdanig erkend is door de Vlaamse Executieve en dat het initiatief uitgaat van een openbare rechtspersoon.

De aanleg van infrastructuur is eveneens vatbaar voor betoelaging mits deze nadien ingelijfd wordt in het openbaar domein. Was er voorheen reeds infrastructuur aangelegd op basis van dit besluit, en is alsnog renovatie van de infrastructuur noodzakelijk, dan kan dit worden gesubsidieerd op de kredieten van de gemeentelijke werken.

2) wanneer een andere bestemming van de gronden beoogd wordt.

De subsidiëring hangt uiteraard af van de nieuwe bestemming. Wat zijn departement betreft is er bijvoorbeeld mogelijkheid om de verwerving en sloping van oude fabrieksgebouwen te betoelagen wanneer in de plaats ervan een sociaal huisvestingsproject wordt gerealiseerd. Ook de verbouwing van een leegstaand niet-residentieel gebouw tot sociale woongelegenheden komt voor subsidie in aanmerking. Dit alles op basis van artikel 94 van de Huisvestingscode. De Gemeenschapsminister neemt aan dat de omvorming van een bedrijfsterrein in een groene zone voor subsidie ontvankelijk is bij zijn collega Kelchtermans.

3) Algemeen

In het algemeen kan ook nog gewezen worden op de mogelijkheden in het kader van de herwaarderingsgebieden en de stadsontwikkelingsprojecten. Voor dit laatste zijn evenwel geen kredieten ingeschreven in de begroting.

Voor de modaliteiten inzake mogelijke investeringssteun aan bedrijven die op privaat terrein initiatieven tot renovatie ontwikkelen verwijst de Gemeenschapsminister naar zijn collega, Gemeenschapsminister De Batselier die bevoegd is inzake de economische expansiesteun.

— Private-Public partnership-projecten — Stadsontwikkeling

Hetzelfde lid wenst te weten welke PPP-projecten door Gent en Antwerpen werden ingediend.

De Minister verstrekt volgende gegevens.

De door de stad Gent voorgestelde pilootprojecten inzake de stadsontwikkelingsprojecten waren :

1. Rabot Uco-fabriek D'Hemptinne
Sint-Antoniuskaai
Bachten Walle
Lievekaai — Prinsenhofplein
2. Sint-Macharius : — Koepoortkaai
— Slachthuis — Veemarkt
— Kazemattenstraat.
3. Steendam : Brouwerij Excelsior
Openbaar domein Oude Brouwerij.
4. Tichelrei.
5. Sluizeken — Ham.

Antwerpen stelde voor twee projecten te realiseren die tevens kaderen in de „stedelijke ontwikkelingsprojecten” van het globaal structuurplan.

De twee pilootprojecten waren :

1. Brugpoort — Stenenbrug
2. Stad aan de Stroom.

Door het niet aanvaarden van een specifiek krediet voor stadsontwikkelingsprojecten, wordt nogmaals de kans gemist, op een interactieve wijze tussen de overheid en privé instanties, de globale revitalisering van een buurt of een wijk mogelijk te maken, waar dit systeem in het buitenland reeds vele vruchten afgeworpen heeft.

— Gemeentelijke richtnota's

Meerdere leden informeren naar de stand van zaken met betrekking tot gemeentelijke richtnota's.

Inzake de gemeentelijke richtnota's vreest een lid dat te veel gemeenten deze hebben aangegrepen als een gelegenheid om hun wensen inzake de gewestplannen kenbaar te maken. Zij stellen hoge verwachtingen en dreigen ernstig gefrusteerd te worden omdat de totaliteit van hun wensen leidt tot stedenbouwkundige nonsens.

Het lid pleit ervoor om de sectoriële nota's inzake de behoeften aan industrieterreinen, recreatie enzovoort zeer sterk vanuit hun impact op de ruimtelijke ordening te bekijken. De open ruimten moeten immers maximaal gevrijwaard worden. De inperking van het minidecreet in de natuurgebieden is een goede zaak. Het blijven toepassen van de opvulregel in de natuurgebieden is in deze context dan ook een anomalie. Het lid betreurt dat bij de uitbreiding van de industrieterreinen ook de bufferzones voor de bijl gaan ; dit terwijl afgedankte bedrijfsruimten leeg staan en niet worden gerenoveerd. Zelfs indien zij in het woongebied liggen, wat meestal het geval is, kunnen zij toch nog voor heel wat soorten bedrijven in aanmerking komen. Dit moet kwalitatief benaderd worden.

Vooreerst brengt de Gemeenschapsminister in herinnering dat het voornaamste doel van deze gemeentelijke richtnota's bestaat in de evaluatie van de uitvoering van de **Gewestplannen**, 10 jaar na hun afkondiging. Tevens kunnen zij een idee geven van de problemen die zich stellen bij de gemeenten ten aanzien van een aantal aspecten die niet konden voorzien worden ten tijde van de opmaak van de gewestplannen. Uiteraard gaat het hier om aangelegenheden die het gemeentelijk vlak overstijgen. Lokale problemen dienen immers via de geëigende weg worden opgelost.

De gemeentelijke richtnota's worden momenteel onderzocht door de Planologische Dienst van het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening. Dit gebeurt systematisch en openvolgend.

Het onderzoek wordt in hoofdzaak gericht op aangelegenheden die van belang zijn op het niveau van het gewestplan, zoals de grote infrastructuurvoorzieningen, de **hoogspanningsleidingen**, de waterwinningsgebieden, de grote **recreatiezones**, de industriezones, de dienstenzones, de open ruimten en de woongebieden in het algemeen.

Ten overstaan van de voorstellen van de gemeenten met betrekking tot problemen van louter plaatselijk belang, wordt als visie aangenomen dat dergelijke problemen niet kaderen binnen het opzet van de gemeentelijke richtnota's.

Problemen van louter plaatselijk belang kunnen aldus hun beslag krijgen door een gemeentelijk initiatief, bijvoorbeeld door een bijzonder plan van aanleg. Dit uiteraard voor zover een plaatselijke aanpassing door middel van dergelijk plan (gemeentelijk aanlegplan) planologisch verantwoord is.

Voor deze initiatieven moet de gemeente kunnen aantonen dat aan de drie voorwaarden voldaan is, welke door de Raad van State gesteld worden, om via een gemeentelijk plan van aanleg te kunnen afwijken van het gewestplan, namelijk :

- er moet aangetoond worden dat de bestemming voorzien in het gewestplan voorbijgestreefd of niet meer verwezenlijkbaar is ;

- er moet aangetoond worden dat de nieuwe voorgestelde bestemming beantwoordt aan een werkelijke behoefte ;

- er moet aangetoond worden dat de voorgestelde nieuwe bestemming op die plaats (door de gemeente voorgesteld) moet verwezenlijkt worden.

Een lid meent dat niettemin aan inmenging op gemeentelijk vlak wordt gedaan.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het hoofddoel van de richtnota's erin bestaat over een informatiebron te beschikken en aldus de wensen en behoeften te kennen.

Na afronding van het onderzoek over de nota's zijn volgende conclusies mogelijk :

- gewestplannen kunnen worden aangepast om **bovengemeentelijke** problemen op te lossen ;

- gemeenten kunnen gevraagd worden APA's op te maken ;

- op aanwijzing van de administratie kan een BPA in functie van kleinere lokaliseerbare problemen worden aangepast.

Hetzelfde lid informeert naar de einddatum van het onderzoek.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de administratie zal gevraagd worden een nieuwe stand van zaken op te maken.

Het lid verbaast zich erover dat men het algemeen plan van aanleg als instrument van gemeentelijk ruimtelijk beleid gaat stimuleren. Immers voor de gemeente-overschrijdende problematiek als bijvoorbeeld gebrek aan woongebieden of gebrek aan industriegebieden is het precies wenselijk op het bovengemeentelijk niveau de behoeften te bekijken. Elke gemeente kan immers niet alle functies optimaliseren. Er is dus in de eerste plaats behoefte aan een structuurplan. Daar kunnen dan de gemeentelijke APA's ingepast worden.

De Gemeenschapsminister verklaart dat er inderdaad een tendens merkbaar is om terug in bepaalde gemeenten de procedure voor de opmaak of voor de herziening van het oude APA of APA's op te starten. Roeselare en Lochristi kunnen in die zin als pilootprojecten beschouwd worden.

Als bovengemeentelijk referentiekader is er nog altijd het gewestplan. Tijdens de procedure wordt er continu advies ingewonnen bij alle betrokken instanties. Er worden verschillende plenaire vergaderingen gehouden. De ontwerper en het schepencollege blijven in voeling met de bevolking, met de belangengroepen en met de overheid. De gemeentelijke of de streekcommissie en de Bestendige Deputatie vormen ook kanalen waarlangs gemeenteoverschrijdende behoeften kenbaar gemaakt worden. Het bestuur Ruimtelijke Ordening staat in voor de begeleiding en stuurt het planningsproces vanuit het bovengemeentelijke niveau. Al deze opgesomde elementen laten toe te besluiten dat er voldoende waarborgen voorhanden zijn om bij het opstellen van een APA rekening te houden met de bovengemeentelijke noden.

Tenslotte is het duidelijk dat de gemeente verantwoordelijk is en tot planschade kan veroordeeld worden voor waardeverminderingen die het gevolg zijn van APA's die een bestemming geven die afwijkt van deze vervat in het gewestplan.

— Sectoriële structuurschema's en ruimtelijk beleid

Een lid stelt dat er tegenwoordig een inflatie kan vastgesteld worden inzake sectoriële structuurnota's, zoals bijvoorbeeld de golfnota, pretparken, industrieterreinen, het minaplan, het vervoers- en mobiliteitsplan, en dit zonder dat er een afweging gebeurt ten opzichte van een globale ruimtelijke structuurnota, met afwegingscomponenten voor de gemeentelijke richtnota's.

De Gemeenschapsminister treedt het lid bij en bevestigt dat we in Vlaanderen nog altijd niet beschikken over een Ruimtelijk Structuurplan als referentiebasis voor de behandeling en de beoordeling van de gemeentelijke richtnota's. Ondertussen dienen echter bepaalde gewestplanproblemen een oplossing te krijgen, evenals dringende sectoriële problemen. Door deze situatie zal het niet gemakkelijk zijn de gemeentelijke richtnota's in hun juiste context te evalueren. Het bestuur Ruimtelijke Ordening, dat gevat is door deze opdracht, is betrokken en werkt mee aan de verschillende sectorstudies, zodat zij met deze ervaring en kennis een afweging kunnen maken, die de gemeente- en gewestplangrenzen overschrijdt.

Ten slotte wijst de Gemeenschapsminister het lid er op dat de structureel overkoepelende rol en de facetmatige aanpak van de ruimtelijke ordening heden ten dage niet meer aanvaard wordt. De sectoren zijn een eigen leven gaan leiden. In het Vlaamse Gewest is dit zelfs structureel gedetermineerd qua ministeriële bevoegdheidsverdeling en qua departementale uitbouw in het nieuwe ministerie. Een globale nota, waarin alle sectoren zich kunnen terugvinden als afwegingsbasis voor de gemeentelijke richtnota's, zal derhalve niet zo gemakkelijk te realiseren zijn en kan binnen een korte termijn dan ook niet in het vooruitzicht gesteld worden.

— Golfsport

Een lid vraagt de Gemeenschapsminister naar de stand van zaken in de zaak over de mogelijke aanleg van een golfterrein te Hoogstraten. Er werd reeds promotie gemaakt voor het golfterrein en inmiddels werden kappingen verricht.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij reeds op vrijdag 21 september laatstleden door de AROL-ambtenaren de kappingen in bovengenoemd domein heeft laten stilleggen. Op maandag 24 september werd dit mondelinge beval schriftelijk bevestigd en betekend aan alle betrokkenen, zoals de wet dit voorschrijft. Tevens werd het parket te Turnhout in kennis gesteld van het opgestelde proces-verbaal van vaststelling. De aan de gang zijnde werken zijn dus stilgelegd.

De Gemeenschapsminister preciseert verder dat een door de gemeente op 2 juli 1990 afgeleverde kapvergunning bestaat. De gemeente steunde voor het afleveren van deze vergunning op het feit dat het een bos met een 40-jarig achterstallig onderhoud betreft, dat vele bomen ziek en kaprijk zijn en dat door de voorjaarsstormen van 1990 er een 3.000-tal bomen ontworteld en omgewaaid bijliggen.

De Gemeenschapsminister verklaart zich ten eerste bewust te zijn van het ecologisch belang van het gebied in zijn geheel. Niettemin meent hij er toch te moeten op wijzen dat uit recente milieu-effectenrapporten blijkt dat er in de laatste decennia geen enkele vorm van actief beheer van de bossen

in kwestie geweest is. Tengevolge van dit gebrek aan beheer voldoen de bossen slechts in beperkte mate aan hun meer-voudige rol (productie, ecologie en natuurbeleving). Het volledig ontbreken van verjongingen en dunningen legt een hypothese op de toekomst van dit bos.

Op dit ogenblik kan men nog niet spreken van de feitelijke aanleg van een golfterrein.

In een ter zake verspreide persmededeling heeft de Minister er de nadruk op gelegd dat, indien uit verder onderzoek zou blijken dat men hier op deze wijze de aanleg van een golfterrein wil forceren, dit op zijn persoonlijk verzet zal stuiten.

Verder kan verwezen worden naar de tweede **golfnota** op 31 juli 1990 aan de Vlaamse Executieve voorgelegd, verwezen naar en besproken in een werkgroep ad hoc, en nu opnieuw door de Vlaamse Executieve zal behandeld worden (wellicht op 21 november 1990).

In deze nota worden, naast de behoeftenstudie (tot 2025) en het spreidingsmodel, een aantal concrete maatregelen voorgesteld met betrekking tot bestaande oude golfterreinen en ook met deze aangelegd en dus nu bestaande, tussen 1982 en 1989.

Voorstellen met betrekking tot beslissingen over aanvragen tot aanleg van nieuwe terreinen zijn er niet in opgenomen.

Het is de bedoeling van de Gemeenschapsminister in de verdere fase de aanvragen waardoor de gemeenten en de administratie gevat zijn, geval per geval, aan de Executieve ter beslissing over te leggen, dit uiteraard voor zover ze kaderen in de opties van de eerste **golfnota** en in de resultaten van de behoeftenstudie en het spreidingsmodel uit de tweede nota.

Het lid apprecieert de houding van de **Gemeenschapsminister** in deze zaak.

Toch maakt het lid zich nog zorgen. Het domein te **Hoogstraten** behelst een bosoppervlakte van 140 ha. Gedurende 40 jaar werd hieraan niets gedaan. Wie gaat dit bos onderhouden ?

De Gemeenschapsminister stelt dat het in de voorliggende zaak om de zuivere procedure gaat. Het inhoudelijke komt nadien. Het lid vraagt naar de waarde van de kapvergunning. De Minister antwoordt dat de rechter in kortgeding hierover zal oordelen.

— Gewestplannen — ruimte voor nieuwsoortige industrieën

Verskillende leden wijzen de Gemeenschapsminister op de nieuwe vormen van bedrijfsvoering en -inplanting alsook van nieuwe industrieën of zogenaamde niet-grondgebonden para-agrarische bedrijven. Waar krijgen zij hun plaats in de gewestplannen ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze problematiek thans door de bevoegde administratie wordt onderzocht.

Tot op heden werden evenwel nog geen concrete maatregelen uitgewerkt.

Er weze opgemerkt dat dergelijke bedrijven een grote ruimtelijke impact hebben op de landbouwgebieden maar eveneens een overbelasting tot gevolg kunnen hebben op de industrieterreinen en soms moeilijk verenigbaar zijn met de andere industriële en ambachtelijke activiteiten.

Het lid stelt verder dat in dit verband ernstige problemen bestaan met betrekking tot het toekennen van de bouwvergunning. Per streek kan deze al dan niet worden toegekend. Het lid haalt het voorbeeld van de serres aan. Aangezien de serreteelt aanzien wordt als industrie, wordt geen bouwvergunning verleend voor inplanting in landbouwzones.

De Gemeenschapsminister repliceert hierop dat nieuwe zones voor dit soort industrie kunnen worden voorzien.

Een ander lid meent dat dit geen goede oplossing is omwille van de concentratie (cf. varkensbedrijven).

Een lid meent dat door invoering van een nieuwe zone de andere bestaande zones zullen beperkt worden.

Het eerste lid suggereert dat men beter de zones aanduidt waar geen serreteelt toegelaten is. Toch blijft de link naar de landbouw bestaan. De Minister zal het probleem aan de administratie voorleggen. In afwachting van het decreet, moet een oplossing worden gevonden.

— Vliegvelden

Een lid vraagt waar private vliegvelden hun plaats krijgen. Zijn het hinderlijke bedrijven ? Quid reliëfwijzigingen ?

Er stelt zich een concreet probleem rond het vliegveld te Zottegem (Elene-Oombergen)

De Gemeenschapsminister stelt dat sedert het verdwijnen van de vliegvelden van Sint-Denys-Westrem en Aalst de provincie Oost-Vlaanderen over geen enkel vliegveld meer beschikt. Voor de vliegsport in het algemeen stellen er zich dus wel problemen.

Voor het terrein te Zottegem was er een eerste aanvraag voor het aanleggen van een vliegveld klasse II (**motorvliegtuigen**) wat in mei 1988 negatief geadviseerd werd door mijn administratie.

Daarop volgde een aanvraag voor het gebruik van een graspiste ten behoeve van het „Vlaams Zweefcentrum Phoenix”.

Rekening houdende met de dwingende behoefte aan terreinen voor het beoefenen van de zweefvliegsport werd deze in beraad gehouden. Dit laatste werd mee ingegeven door het feit dat het aanslepen en in de lucht brengen van zweefvliegtuigen kan gebeuren zowel met een motorvliegtuig als met een **winch**- of liertoestel.

Goed gedraineerde weidegronden met een grote **egaliteits**-factor, vrij van verticale obstakels en weideafsluitingen over een lengte van 4 1.000 meter en een breedte van ± 100 meter zijn perfect geschikt als piste. De lokalisatie van dergelijke pistes is uiteraard gekoppeld aan een aantal beperkingen en verordeningen in functie van de luchtvaartwetgeving.

Wanneer deze ruimte voorhanden is en er geen **nivellerings**- of rooiingswerken moeten gebeuren dan zijn er uiteraard ook geen vergunningen in het kader van artikel 44 van de stedenbouwwet nodig.

Er werden vergunningsplichtige werken uitgevoerd :

— wijzigingen van de bestemming van een bestaand gebouw (vergunningsplicht cf. de stedenbouwwet van 29 maart 1962, namelijk artikel 78 ingevoegd bij decreet van de Vlaamse Raad van 28 juni 1984) ;

— reliëfwijzigingen ;
— parking ;
— weg in betonverharding ;
— plaatsing van een werfwagen in functie van het vliegveld.

Door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu Oost-Vlaanderen werd hiervoor PV opgesteld (1 juni 1989). Deze zaak is nog hangende.

Het probleem kan opgelost worden door de feitelijke gebruikswijziging van de gronden in het gewestplan op te nemen waarbij deze gebruikswijziging in een soort **overdruksysteem** wordt aangegeven en de onderliggende **basisbestemming** (landbouwzone enzovoort) bij het beëindigen van de gebruikswijziging van rechtswege terug in voege komt.

— Orthofotoplannen

Een lid stelt dat het bedrag van 31 miljoen voorzien voor de uitvoering van orthofotoplannen een absolute noodzaak is. Anderzijds missen ook de gemeenten dergelijke plannen voor een actueel beleid. Hij vraagt de Gemeenschapsminister naar de mogelijkheid deze plannen tegen kostprijs ter beschikking van de gemeenten te stellen. De Minister antwoordt dat het krediet, in de ontwerpbegroting 1991 onder de sectie Ruimtelijke Ordening opgenomen, bedoeld is voor de afwerking van het bestaande contract, dat gefinancierd wordt door het Wegenfonds enerzijds (het vroegere nationale Ministerie van Openbare Werken) en het Vlaamse Gewest anderzijds.

Het contract beoogt de levering van analoog aangemaakte orthofotoplannen en de levering ervan onder de vorm van gedrukte kaartbladen.

Inmiddels is de techniek terzake dusdanig geëvolueerd dat deze orthofotoplannen onder digitale vorm kunnen aangemaakt worden zodat zij beschikbaar kunnen gesteld worden onder de vorm van numerieke gegevens op magnetische drager. Van daaruit zijn zij dan verder verwerkbaar met het oog op output via een grafisch scherm of op een materieel document.

Het is evident dat deze nieuwe techniek veel meer mogelijkheden inhoudt. Binnen de Vlaamse Executieve is daarom onder bevoegdheid van de Voorzitter een GIS-cel opgericht (Geografisch Informatie Systeem) die belast is met het onderzoek naar de toepassing van deze nieuwe mogelijkheden. De nodige budgettaire middelen zijn eveneens in zijn begroting voorzien.

Bij het lanceren van de prijsvragen voor de toepassing van deze nieuwe methode kan de mogelijkheid onderzocht worden om deze gegevens, al dan niet tegen betaling, ook ter beschikking te stellen van de gemeenten.

Wat de afwerking van het huidige contract betreft is in de contractuele bepalingen geen enkele clause opgenomen met betrekking tot de mogelijkheid om de analoog aangemaakte documenten ter beschikking te stellen van derden. In hoofde van de betrokken firma zou het auteursrecht hier tegen dus kunnen worden ingeroepen.

Decreet van 28 juni 1984 — Vierde uitvoeringsbesluit

Een lid vraagt de Gemeenschapsminister hoever het staat met de toepassing van het vierde uitvoeringsbesluit van het decreet van 28 juni 1984.

De Gemeenschapsminister verklaart dat het 4e uitvoeringsbesluit voor bepaalde gebieden de mogelijkheden beperkt om er bestaande gebouwen te verbouwen, te herbouwen of uit te breiden. In de groen- en natuurgebieden is elke verbouwing, herbouwing of uitbreiding uitgesloten.

Het besluit van 15 maart 1989 bevat geen overgangsmaatregel. Aldus zijn er meerdere dossiers gekend, ingediend vóór het van kracht worden van dit besluit, die niet meer konden afgehandeld worden volgens de richtlijnen zoals vigerend bij de indiening. Het is onbillijk deze dossiers gelijk te stellen met de latere ingediende.

Er werden meerdere positieve stedenbouwkundige attesten afgeleverd, die één jaar rechtskracht hebben, en die na het besluit van 15 maart 1989 niet meer in een bouwvergunning konden omgezet worden.

De gewestplannen geven niet overal eenzelfde **detailordening**, dat was trouwens de bedoeling niet, zodat voor de zonevrije bebouwing in vele gevallen de nodige verantwoording voorhanden is. Het minidecreet speelt nu juist in op deze situatie. Het totaal uitsluiten van iedere **bouwactiviteit** in bepaalde gebieden brengt in sommige gevallen bestaande bedrijven in grote moeilijkheden. Zo is het bekend dat een redelijk deel van de op de gewestplannen voorziene natuurgebieden in werkelijkheid landbouwgronden zijn. Deze bedrijven kunnen hun bestaan niet meer verzekeren. Indien het Vlaamse Gewest de optie van volledige ontruiming van deze gebieden hard wil blijven maken, dienen er tegemoetkomingen voorzien te worden, quod non.

In redelijkheid mag derhalve gesteld worden dat het vierde uitvoeringsbesluit velen in moeilijkheden gebracht heeft, waar uit een concreet planologisch en stedenbouwkundig onderzoek een aanvaardbare oplossing voorhanden was, ware het niet dat dit nu juist door dat besluit juridisch onmogelijk gemaakt werd.

— Bouwmisdrijven

Een lid is van oordeel dat het sluitstuk van de wetgeving inzake ruimtelijke ordening in de beteugeling zit en vraagt de Gemeenschapsminister in welke mate hij initiatieven in die zin genomen heeft. De Gemeenschapsminister merkt vooreerst op dat de beteugeling van de bouwovertreden in eerste instantie ressorteert onder de bevoegdheid van de gemeenten. De gemeenten voeren een beteugelingsbeleid met het oog op de ordening van hun eigen grondgebied.

Het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening beschikt trouwens niet over een eigen centrale juridische dienst belast met de beteugeling der bouwmisdrijven.

In de nieuwe structuur van het Bestuur van de Ruimtelijke Ordening, als onderdeel van de entiteit Leefmilieu en Infrastructuur, wordt een nieuwe dienst voorzien, getiteld „**Controle en Betwistingen**”.

Wat in concreto de verhouding met het parket betreft dient gesteld dat het parket naar aanleiding van een PV houdende vaststelling van een bouwovertrading contact opneemt met de bevoegde provinciale directie van Ruimtelijke Ordening met het oog op het bekomen van de noodzakelijke gegevens en dossierstukken. Bovendien wordt aan de betrokken administratie gevraagd voor welke herstelmaatregel wordt geopteerd.

De stedenbouwwet voorziet drie herstelmaatregelen met name :

1. herstel in de vorige plaats veelal gepaard gaande met de toepassing van de dwangsom
2. het opleggen van aanpassingswerken ;
3. het opleggen van een meerwaardesom.

De uitvoering van een vonnis of arrest behoort tot de bevoegdheid van het betrokken College van Burgemeester en Schepenen, en kan eveneens gevorderd worden door de gemachtigde ambtenaar.

De ervaring leert dat de dwangsom een effectief middel is om deze uitvoering te bewerkstelligen.

— Planschade versus Planwinst

Op vraag van een lid verklaart de Gemeenschapsminister dat de mogelijkheid tot planschade een recht is voorzien in de stedenbouwwet zelf.

Indien de rechtbanken planschade toekennen kan deze ofwel uitbetaald worden (artikel 1382 van het burgerlijk wetboek en artikel 37 van de wet van 29 maart 1962), ofwel kan er herstel in natura gebeuren (artikel 37 van de wet van 29 maart 1962).

Onze politiek is altijd geweest het Vlaamse Gewest zoveel mogelijk te verdedigen tegen deze planschade. Soms echter haalt men het niet voor de rechtbank, hoe goed de verdediging ook moge wezen. De planschade afschaffen zou betekenen dat men door het maken van bindende plannen met verordende kracht, zomaar aan derden hun bestaande rechten zou ontnemen en dit zonder enige vergoeding. Dat is een weinig fraai en nog minder democratisch principe.

Anderzijds is de Gemeenschapsminister persoonlijk van mening dat de meerwaarden, ontstaan door **gewestplannen**, **BPA's** enzovoort het voorwerp zouden mogen uitmaken van een overeenstemmende en redelijke belasting.

— Afschaffing van de agglomeratiecommissies

De vraag wordt gesteld of de agglomeratiecommissies van Gent en Antwerpen afgeschaft werden door de Staatssecretaris voor Institutionele Hervormingen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat overeenkomstig artikel 19 van de stedenbouwwet voor Gent en Antwerpen een agglomeratiecommissie werd opgericht. Deze hebben eigenlijk hetzelfde statuut als de gemeentelijke commissies van advies voor de ruimtelijke ordening. De bevoegdheid over deze commissies werd door de regionalisering overgedragen, zodat Staatssecretaris J. Dupré niet meer de bevoegdheid heeft beslissingen te nemen over deze commissies. Bovendien is het nog niet bekend dat deze minister de agglomeratiecommissies zou afgeschaft hebben.

Misschien heeft het geachte lid willen verwijzen naar het koninklijk besluit van 11 januari 1990 tot opheffing van de Hoge Raad voor de Stedenbouw bij het Ministerie van Openbare Werken, door Staatssecretaris J. Dupré (BS 14/02/1990). Deze Hoge Raad had echter niet dezelfde wettelijke basis als de agglomeratiecommissies.

De gemeentelijke commissie van advies van Groot-Antwerpen werd bij ministerieel besluit van 19/09/1989 opgericht (BS 17/10/1989). Hierdoor alleen reeds werd in feite de agglomeratiecommissie opgeheven.

De gemeentelijke commissie van advies van Gent zal eerst-daags voor goedkeuring voorgelegd worden.

— Grondbeleid

Een lid vraagt de aandacht van de Commissie en de Gemeenschapsminister voor het voeren van een grondbeleid. Sinds 1975 stond in de gewestelijke begrotingen een krediet

van 100 à 200 miljoen frank ingeschreven voor een Grondfonds. In 1982 werd een wettelijke basis gegeven aan dit Grondfonds. Nooit werden echter de in de begroting opgenomen kredieten aangewend. Nu de begroting hervormd is en een flink aantal begrotingsfondsen sneuvelden is ook het Grondfonds van de begroting verdwenen. Dit heeft voor gevolg dat het decreet van 16 juni 1982 houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid door de Vlaamse Executieve niet wordt uitgevoerd.

Het lid wijst op het inconsequente van deze toestand. Ofwel moet het decreet in kwestie worden afgeschaft, ofwel moet de Executieve de middelen ervoor voorzien op de begroting. Aangezien de noodzaak van het decreet, namelijk het voeren van een sociaal grondbeleid gesteld blijft, wenst het lid bij amendement opnieuw kredieten in te schrijven voor dit Grondfonds.

De Gemeenschapsminister verklaart dat een amendement in die zin onontvankelijk zou zijn. De wet van 28 juni 1989 houdende wijziging van 28 juni 1963 op de **Rijkscomptabiliteit** bepaalt dat de begrotingsfondsen niet langer kunnen worden gestijfd met kredieten uit de algemene uitgavenbegroting.

De heer De Seranno dient dan een amendement in waarbij hij voorstelt om op een nieuwe sectie 79 10 miljoen frank te alloceren voor het sociaal grondbeleid ter uitvoering van het decreet van 16 juni 1982. Artikel 3 van dit decreet machtigt de Executieve om tegemoetkomingen te voorzien in de lasten verbonden aan de verrichtingen in het raam van het sociaal grondbeleid.

De Gemeenschapsminister wijst het lid erop dat sedert de aanneming van het decreet van 16 juni 1982 andere maatregelen zijn genomen die de Executieve eveneens toelaten een sociaal grondbeleid te voeren. Hij verwijst onder andere naar het gewijzigde artikel 80 van de Huisvestingscode waarvan het toepassingsveld werd verruimd.

Het lid preciseert dat het voorwerp van het decreet ruimer is. De openbare besturen en instellingen moeten reserves aanleggen om aldus in voldoende hoeveelheid bouwkavels beschikbaar te hebben tegen sociaal verantwoorde prijzen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 4 stemmen bij 4 onthoudingen.

Lijst van een vijftigtal herwaarderingsgebieden (nieuwe gebieden, uitbreidingen of wijzigingen)
die theoretisch zouden kunnen erkend worden

Nr.	Gemeente	HG	Aard	GR	Kostprijs	Selectkost	Toelage	Dossiernr.
	Zwijndrecht	Suikerdijkstraat	Erkenning	25/06/86	212.565.600	43.680.000	26.208.000	ST 1151/1
2	Zwijndrecht	Het Heiken	Erkenning	11/12/85	15.200.000	Geen	9.120.000	ST 1151/2
3	Riemst	Herderen	Erkenning	17/11/86	11.000.000	Geen	6.600.000	ST 7148/2
4	Kortrijk	Zwevegemstraat St. Antoniusstr.	Erkenning	12/12/86	218.050.000	Niet rijp		ST 3099/3
5	Lanaken	Oud-Rekem	Erkenning	31/05/88	118.000.000	7.000.000	3.940.000	ST 7079/1
6	Brugge	Blindekens	Erkenning	30/06/87	87.901.195	64.841.000	32.144.600	ST 3030/1
7	Sint-Niklaas	Hazewindwijk	Uitbr. be op	23/05/86	21.500.000	Geen	12.900.000	ST 4239/1
8	Schelle	Centrum	Uitbr. be op	31/08/87	23.500.000	Geen	14.100.000	ST 1109/2
9	Kortesseem	Centrum	Uitbr. be op	09/05/85	20.000.000	Geen	12.000.000	ST 7091/1
10	Overijse	Centrum	Erkenning	12/06/84	319.139.000	27.500.000	16.500.000	ST 223511
11	Aalst	Rechteroever	Uitbr. be op	28/01/86	546.300.000	30.000	18.000	ST 4002/2
12	Beringen	Botermijn	Uitbr. be op	04/09/85	57.000.000	Geen	34.200.000	ST 7010/1
13	Ranst	Oelegem-dorp	Erkenning	10/10/85	61.425.000	46.000.000	27.600.000	ST 1101/1
14	Hemiksem	Kallebeek	Erkenning	20/03/86	66.500.000	24.640.000	14.780.000	ST 1043/1
15	Roeselare	Hof van ' Henneken	Hersch. + uitbr.	07/04/86	498.000.000	117.600.000	70.560.000	ST 3170/1
16	Roeselare	Kattenstraat	Hersch. + uitbr.	07/04/86	421.000.000	75.000.000	40.800.000	ST 3170/2
17	Izegem	Maandagmarkt	Erkenning	23/06/86	404.500.000	147.500.000	88.500.000	ST 3080/3
18	Riemst	Valkmeer	Erkenning	17/11/86	46.800.000	22.050.000	13.230.000	ST 7148/3
19	Maaseik	Tussen Bleumer en Hepperpoort	Uitbr. be op	26/01/87	88.000.000	Geen	52.800.000	ST 7107/1
20	Blankenberge	Casinoplein	Erkenning	26/11/87	116.400.000	48.000.000	28.800.000	ST 3023/3
21	Blankenberge	Weststraat	Erkenning	26/11/87	46.500.000	26.500.000	15.900.000	ST 3023/4
22	Temse	Steengelaegen	Erkenning	26/10/87	51.045.350	50.204.350	30.122.610	ST 424812
23	Wervik	Centrum	Erkenning	30/10/87	153.500.000	48.540.000	29.124.000	ST 3223/1
24	Heers	Veulen	Erkenning	23/06/86	40.000.000	Geen	24.000.000	ST 7060/1
25	Riemst	Kanne	Erkenning	24/05/88	151.000.000	77.300.000	46.380.000	ST 7148/4
26	Geel	Heilige Geestwijk	Erkenning	01/02/88	78.000.000	Geen	46.800.000	ST 1034/1
27	Wevelgem	Posthoorn	Erkenning	12/02/88	45.520.000	10.550.000	6.330.000	ST 3230/3
28	Wevelgem	oost	Erkenning	08/04/88	57.400.000	50.300.000	30.180.000	ST 3230/5
29	Menen	Centrum	Uitbr. be op	24/06/88	170.700.000	nog geen		ST 3121/2
30	Eeklo	Centrum-Noord	Erkenning	27/06/88	90.100.000	7.610.000	45.660.000	ST 4054/2
31	Diest	Allerheiligen- berg	Herschikking	29/09/88	202.170.000	143.858.000	86.314.800	ST 2059/1
32	Antwerpen	Donkerpoort	Erkenning	18/10/88	271.250.000	108.750.000	65.250.000	ST 1002/16
33	Antwerpen	Zuid	Erkenning	20/09/88	770.500.000	125.500.000	75.300.000	ST 1002/14
34	Antwerpen	Brederode	Erkenning	20/09/88	202.525.000	106.775.000	64.065.000	ST 1001/15
35	Grimbergen	De Borgt	Erkenning	10/11/88	205.050.000	81.000.000	48.600.000	ST 2098/1
36	Sint-Gillis-Waas	Sint-Pauwels	Erkenning	31/08/88	53.500.000	Nog geen		ST 4223/1
37	Brugge	Sint-Gillis	Uitbr. be op	25/01/88	18.150.000	Geen	10.890.000	ST 3030/9
38	Beveren	Kieldrecht	Uitbr. be op	03/12/85	Onbekend	Idem	Idem	ST 402912
39	Stekene	Nieuwstr. -Polen- laan-Potaardestr.	Erkenning	17/08/86		Niet rijp		ST 424611
40	Turnhout	oost	Erkenning	22/12/88	148.300.000	50.000.000	30.000.000	ST 1123/2
41	Willebroek	Klein-Wille- broek	Erkenning	12/12/89	218.000.000	133.500.000	80.100.000	ST 114212
42	Borsbeek	Gedeelte centrum	Wijziging	15/12/89	Bestaande	Geen	Bestaande	ST 1019/1
43	Bornem	Centrum	Hersch. + uitbr.	29/06/89	Bestaande	Geen	Bestaande	ST 1016/1
44	Koekelare	De Mokker	Herschikking	23/10/89	Bestaande	Geen	Bestaande	ST 3093/1
45				/ /				
46	Lint	Duffelsteenweg						
47	Wuustwezel	Goreind Centrum						
48	Ninove	Achterurenwijk						
49	Boom	Noeveren						
50	Brugge	Westbrugge						
51	Aalst	Linkeroever						

III. HUISVESTING (Programma 78)

**1. Inleidende uiteenzetting van de heer L. Walt Niel,
Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening
en Huisvesting**

De belangrijkste opdracht van de overheid op het vlak van de sociale huisvesting bestaat erin, om iedereen die niet in staat is om zonder hulp voor zijn huisvesting in te staan, hierbij te helpen.

Twee grote sectoren zijn hierbij van oudsher te onderscheiden : enerzijds de sector van de eigendomsverwerving en anderzijds de huursector.

Deze opdracht wordt door het Vlaamse Gewest uitgevoerd via de diverse premiestelsels, via de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en via het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen.

De jongste jaren wordt vanuit deze sector ook het ruimtelijk aspect benaderd door een inbreidings- en saneringsgericht beleid.

De mogelijkheden van het Vlaams Gewest op het vlak van de sociale huisvesting zijn beperkt, enerzijds door de middelen, maar anderzijds ook door de lasten uit het verleden.

Enkele markante accenten voor het begrotingsjaar 1991 liggen in het feit dat het ontleenvermogen van het Vlaams Woningfonds wordt opgetrokken van 3.220 miljoen in 1990 naar 4.720 miljoen in 1991.

Het Woningfonds mag onder waarborg van het Gewest leningen aangaan op de kapitaalmarkt. Voor deze leningen ontvangt het Woningfonds een rentetussenkost van het Gewest, derwijze dat het fonds de aldus beschikbare middelen goedkoop kan doorlenen aan haar leden, namelijk de kroostrijke gezinnen.

In de jaren 1989 en 1990 kreeg het Woningfonds een vrij beperkt ontleenvermogen. Dit resulteerde in een achterstand van aanvragen van meer dan 2 miljard BF. Deze verhoging van het ontleenvermogen van het Woningfonds wordt gecompenseerd door de beslissing van de Vlaamse Executieve de Gewesttussenkost in de rente tot 5 % te plafonneren, daar waar vroeger het vast aandeel van het Woningfonds 3 % bedroeg.

Dit zal in 1991 een rentestijging voor de cliënten van het Woningfonds tot gevolg hebben.

In de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 1990 werd reeds een krediet ingeschreven van 500 miljoen voor investeringsuitgaven in verband met de bouw en/of verbouwing van sociale huurwoningen in het kader van inbreidingsprojecten in kansarme buurten in grote agglomeraties.

Hiermee werden uitsluitend Antwerpen en Gent bedoeld. Op dit artikel wordt eenzelfde bedrag van 500 miljoen frank opnieuw ingeschreven in de begroting 1991.

Bovendien wordt een gelijkaardig nieuw artikel in de begroting 1991 ingeschreven voor grote agglomeraties met uitzondering van Antwerpen en Gent en dit met een krediet ten belope van 1,0 miljard frank.

De afbakening van de woonnoodgebieden in de invoering van de alternatieve financiering die zich in 1990 voltrok zullen in 1991 hun eerste tastbare uitvoering krijgen.

Met de afbakening van de woonnoodgebieden en het goedkeuren van een reeks financiële voordelen in deze woonnoodgebieden wenst de Vlaamse Executieve concreet gestalte te geven aan een vernieuwde visie op het sociaal huisvestingsbeleid.

Enerzijds wenst men de middelen die de sociale huisvestingssector tot haar beschikking heeft selectiever aan te wenden ; anderzijds zijn, wegens de budgettaire beperkingen ook nieuwe impulsen noodzakelijk.

De woonnoodgebieden bakenen dan ook voornamelijk die gebieden af die gekenmerkt worden door een kwalitatieve achterstand van het woningpatrimonium en een concentratie van kansarme bevolkingsgroepen.

In deze woonnoodgebieden gelden een aantal belangrijke financiële voordelen.

Om het aanbod aan sociale huurwoningen te verhogen werd het systeem van de alternatieve financiering opgezet. In dit stelsel ontstaat er een samenwerking tussen verschillende partijen met het oog op de bouw van sociale woningen :

- een initiatiefnemer die op het bouwterrein met eigen middelen sociale huurwoningen bouwt met het oog op de verhuring ervan voor tenminste 15 jaar aan particulieren ;

- een huurder (primaire huurder) die de gebouwde woningen huurt en op haar beurt onderverhuurt aan particuliere kandidaat-huurders van wie het inkomen niet hoger mag zijn dan 650.000 frank. Deze primaire huurder is een instelling of een bestuur ;

- de Minister die een bouwtoelage en een waarborg van het Vlaams Gewest voor het bij de bouw van de **huurwoningen** geïnvesteerd kapitaal kan verlenen aan de initiatiefnemer en een huurcompensatie aan de primaire huurder.

Alleen in de woonnoodgebieden kan een bouwtoelage verleend worden van 265.000 frank per woning. Dit kadert trouwens in de inbreidingspolitiek van de Vlaamse Executieve.

Om de particulieren aan te **moedigen** in het woonnoodgebied een bestaande woning die minstens 20 jaar oud is en belangrijke kwaliteitsgebreken vertoont aan te kopen en te saneren werd een verweringspremie ingesteld.

Belangrijk bij deze premie is dat er geen **inkomensvoorwaarden** gesteld worden aan de premieaanvrager. Wel dient de bestaande woning gebreken te vertonen die van aard zijn dat de geraamde kostprijs voor de remediëring ervan tenminste 400.000 frank bedraagt. De basispremie bedraagt 265.000 frank.

Onder bepaalde voorwaarden kan de verwervingspremie gecombineerd worden met de huisvestingspremie (**saneringspremie**) of de stads- of dorpsvernieuwingspremie. Dit kan aanleiding geven tot een zeer belangrijk premiebedrag, waardoor het wonen in de woonnoodgebieden ongetwijfeld sterk zal aangemoedigd worden.

Om openbare besturen en instellingen aan te **moedigen** ongezonde, maar verbeterbare of gezonde maar functioneel onaangepaste woningen te kopen en/of te verbeteren wordt de normale betoelaging van 30 % van artikel 94 van de Huisvestingscode opgetrokken tot 100 % .

Tenslotte kunnen binnen de grenzen van een woonnoodgebied de andere initiatiefnemers naast de openbare instellingen en besturen in aanmerking komen voor een tussenkomst van het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van de **infrastructuurwerken** in een sociaal woningbouwproject.

De 10 erkende woonnoodgebieden beslaan een totale oppervlakte van 4.605 hectaren, omvatten 109.551 woongelegenheden en tellen momenteel 265.728 inwoners.

Bij besluit van 4 april 1990 besliste de Vlaamse Executieve maximaal 2 woonnoodgebieden per provincie te weerhouden.

Voor de provincie Antwerpen zijn dat de steden Antwerpen en Gent, voor Vlaams Brabant Leuven en Vilvoorde, en voor Limburg werden Tongeren en de mijn gemeenten gekozen, waarbij als voorwaarde werd gesteld dat de *mijn-cités* als één woonnoodgebied zouden worden afgebakend.

In Oost-Vlaanderen werden de steden Gent en Aalst, en voor West-Vlaanderen Brugge en menen genomen.

Vijf pilootprojecten in alternatieve financiering werden inmiddels (5/10/1990) goedgekeurd :

— Woonnoodgebied Gent, Violierstraat-Zonnehloemstraat : de Gentse Maatschappij voor de Huisvesting zal gedeeltelijk met eigen middelen, gedeeltelijk met een private lening, overgaan tot de bouw van 37 appartementen in vervanging van vroegere woningen.

— Woonnoodgebied Antwerpen, Van Geertstraat-Van Leentstraat : Door de CV De Ideale Woning zullen op dit braakliggend terrein 12 appartementen gebouwd worden. De financiering gebeurt volledig met eigen middelen.

— Woonnoodgebied Antwerpen, Hoge Weg-Zegelstraat : Door de CV de Ideale woning zullen op dit terrein 25 *één*sgezinswoningen gebouwd worden in de vorm van een woonerf. De financiering gebeurt eveneens volledig met eigen middelen.

— Woonnoodgebied *mijn*cités, Genk, Buitenlaan en Groenstraat : in de wijk Winterslag II zullen door de CV Nieuw Dak 9 woningen opgericht worden in vervanging van vroeger gesloopte woningen. De financiering gebeurt eveneens met eigen middelen.

— Woonnoodgebied Leuven, Ridderstraat (Project school 4) : door de Gewestelijke Bouwmaatschappij Heuvelhof SV wordt een project uitgewerkt dat voorziet in de bouw van 28 appartementen door verbouwing van het vroegere schoolgebouw. De financiering van het project gebeurt gedeeltelijk met eigen middelen, gedeeltelijk met een lening aangeaan bij een private bank.

Door de uitvoering van deze projecten zullen er op korte termijn 111 sociale woningen gebouwd worden. De bouwwerken zullen nu zeer snel kunnen starten waardoor de *inge*bruikname van deze woningen is voorzien voor begin 1992.

Bij deze projecten treedt voornamelijk de bouwmaatschappij zelf op als initiatiefnemer van de woningen. Bovendien worden de woningen gebouwd op terreinen in eigendom van de maatschappijen.

Tal van andere projecten zijn momenteel nog in onderzoek en voorbereiding.

Er is een positieve evolutie met betrekking tot de *investe*ringskredieten 1991 waar te nemen, behalve voor wat betreft het artikel 80 van de Huisvestingscode. Hier werd zelfs, om budgettaire redenen, en in weerwil van de uitbreiding van de initiatiefnemers (decreet van 5 juli 1989), een vermindering toegepast.

Voor de investeringskredieten tot uitvoering van de artikelen 94 en 95 van de Huisvestingscode werden gesplitste kredieten voorzien.

Ten overstaan van 1990 werden de financiële middelen voor de bouw, -koop en saneringspremies beperkt, doch voor het eerst volledig ingeschreven als rechtstreekse kredieten.

De prefinanciering van de premies werd als volgt afgebouwd :

1987 :	3.800 miljoen BF
1988 :	3.400 miljoen BF
1989 :	3.000 miljoen BF
1990 :	1.600 miljoen BF
1991 :	0 miljoen BF

Artikel 82 van het decreet voorziet evenwel nog de mogelijkheid tot herfinanciering van 2.782,9 miljoen kapitaalaflossingen.

Algemeen kan gesteld worden dat aan de techniek van prefinanciering van de premies een einde is gekomen.

Zoals reeds vermeld in de toelichting bij het programma 76 (Ruimtelijke Ordening en Stedebouw) werden stads- en dorpsvernieuwingspremies, waarvoor de kredieten in het verleden onvoldoende waren om alle noden te lenigen, ondergebracht in het programma 78 (huisvesting).

De opzegging van de verzekering tegen inkomensverlies liet toe het desbetreffend krediet te verminderen. Het inschreven bedrag dient alleen nog voor de lopende polissen.

Er werd, in uitvoering van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, een begrotingsfonds opgericht (het enige overblijvende) in de sector Huisvesting, dat dient om de mogelijkheid te openen om op het vlak van de sociale huisvesting studiewerk en experimenten te laten uitvoeren.

Ook de informatiecampagnes zullen hierop ingeschreven worden. Het fonds haalt zijn inkomsten uit de terugvorderingen van het niet naleven van de premieverbintenissen, zodat deze gelden uiteindelijk in de sector Huisvesting blijven.

De huurtoelagen voor bejaarden en krotontuimers, evenals de huurtoelagen voor kinderrijke gezinnen, werden ingeschreven onder afzonderlijke basisallocaties.

Voor de huurcompensaties, zowel de gewone als de alternatieve financiering, werd tegenover vorig jaar een lichte stijging toegestaan. Het aandeel van deze sector in de sociale huisvesting neemt toe, aangezien binnen het investeringsvermogen ook de mogelijkheden verruimd werden.

In de sector Huisvesting werden in het verleden nogal wat financieringstechnieken toegepast. Deze hebben geleid tot de lasten van het verleden.

Volgende financiële programma's zijn lopende :

a) de mijnwerkersleningen : aan deze groep van de samenleving wordt een aanzienlijke rentevermindering toegestaan. Dit zal nog een budgettaire weerslag hebben tot ongeveer 2020 ;

b) de lasten van de huisvestingspremies : de prefinanciering en de herfinanciering van de aflossingslasten van deze prefinanciering zullen uitgaven veroorzaken tot in 2010.

Afhankelijk van de verdere herfinanciering (ook voorzien in 1991) zullen **nog** aanzienlijke middelen voorzien worden ;

c) lasten van het Vlaams Woningfonds : deze **rentetussen-**komst heeft een bestendig karakter, doch dient niet als **pre-**financieringstechniek beschouwd te worden. Recent werd deze techniek verfijnd wat financieel voordeliger voor het Gewest zal zijn ;

d) de lasten van de huisvestingsmaatschappijen : de lasten van de leningen met de waarborg van het Vlaamse Gewest werden ingeschreven.

De overige, intresten en aflossingen van de lasten van het verleden werden niet voorzien. Dit betekent dat deze zullen geherfinancierd moeten worden buiten de begroting (**Amortisatiefonds**).

Met betrekking tot de werking van de instellingen dienen een aantal middelen voorzien te worden. Zo zijn er **werkings-**middelen voor de administratie, toelage voor groeperingen, toelage voor het Amortisatiefonds, dotatie aan de VHM enz. Belangrijk is wel dat in dit ontwerp voorzien werd om een begrotingsfonds voor te stellen teneinde de mogelijkheid te openen om op het vlak van de sociale huisvesting studiewerk en experimenten te laten uitvoeren.

2. Bespreking

— Fusies erkende vennootschappen

Meerdere leden stellen vragen over de **erkenningsvoor-**waarden en eventuele fusies van de erkende vennootschappen van de NMH en NLM.

Hoe zal de fusie van vennootschappen worden gestimuleerd ? Is er een streefdatum of streefcijfer ? Welk is de samenstelling van de werkgroep ad hoc die hiervoor werd opgericht ?

De Minister antwoordt dat de werkgroep ad hoc zich reeds verscheidene malen over dit probleem gebogen heeft.

De volgende principes werden reeds door de werkgroep aangenomen.

1. Geen fusies tussen vennootschappen van de ex-NMH en ex-NLM.

2. Fusies zullen bij voorkeur in der minne en met begeleiding door de VHM plaatsgrijpen.

3. Er zal bij het eventueel verplichten tot fusioneren rekening gehouden worden met verschillende factoren o.m. :

— het grondgebied (vooral in kleinere gebieden is er **over-**lapping)

— de toestand van de balans

— de werking enz...

In elk geval zal prioriteit worden verleend aan fusies bij onderling akkoord in plaats van verplichte fusies. De werkgroep ad hoc is thans in een eindstadium gekomen, waarbij de 162 erkende vennootschappen één per één worden doorgelicht. Er mag verwacht worden dat zij tegen begin volgend jaar een eindverslag zal voorleggen. Een voorstel ter zake zal daarna door de Minister aan de Executieve worden voorgelegd.

Op vraag van een lid of de bestaande maatschappijen zullen getoetst worden aan de nieuwe criteria antwoordt de Minister bevestigend.

De Minister deelt de samenstelling van de werkgroep mee :

1. twee vertegenwoordigers van zijn kabinet.
2. vier vertegenwoordigers van de NMH en twee vertegenwoordigers van de NLM. Thans zijn deze als vertegenwoordigers van de rechtsopvolger, namelijk de VHM aanwezig.
3. twee vertegenwoordigers van de Administratie voor Huisvesting.
4. vier vertegenwoordigers van de erkende vennootschappen van de ex-NMH en twee vertegenwoordigers van de erkende vennootschappen van de ex-NLM.

— VHM

Meerdere leden informeren naar de werking en financiering van de werkingskosten van de VHM.

De Minister antwoordt dat de VHM zich actueel moet kunnen behelpen aan de hand van het nog steeds van kracht zijnde financieringsstelsel van de bouw van sociale woningen, met andere woorden de 0,15 % (het surplus dat op de annuïteiten te betalen is door de erkende vennootschappen). Ook dit probleem zal in de toekomst ter sprake komen in het kader van de algemene problematiek van de financiering van de sociale huisvesting. In het huidige stadium kan de Minister zich hierover niet uitspreken.

Wat nu de werking van de VHM betreft dient gesteld te worden dat zij officieel nog maar sedert 14 augustus 1990 effectief in de plaats is getreden van de NMH en de NLM (wat de huisvestingstaken betreft). Men mag evenwel niet uit het oog verliezen dat tot 14 augustus 1990 de NMH en de NLM de opvolging door de VHM hebben behartigd, derwijze dat de overgang op het stuk van beheer en samenwerking met de erkende vennootschappen geen problemen schept. Meer bepaald, wat de begroting 1991 met betrekking tot de VHM betreft, moet gezegd worden dat het hier meer om een raming dan om een echte begroting gaat. Er zijn immers nog teveel onbekenden, ondermeer in welke mate zal de personeelsformatie opgevuld worden en welke zullen de vigerende financieringstechnieken zijn.

— Vlaams Woningfonds

Een lid stelt dat de dotatie van het Vlaams Woningfonds met 1.300 miljoen frank stijgt en dat de tussenkomst van het Gewest geplafonneerd wordt op 5 % . Aldus zullen de lasten voor het Vlaamse Gewest stijgen en zullen de leningsvoorwaarden voor de cliënten stijgen.

De Minister heeft de Administratie gevraagd dat probleem te onderzoeken.

Er kan overwogen worden volgende accenten in te voeren :

1. een intrestvoet in functie van de inkomens ;
2. aanpassing van de venale waarde van de woning (in de zin van een verhoging. Dit laatste inzonderheid op het stuk van sanering en inbreiding) ;
3. een vijfjaarlijkse herziening in functie van het inkomen ;
4. de rentevoet zal de evolutie van de hypothecaire markt volgen. Dit alles zal het woningfonds toelaten een soepeler kredietverleningspolitiek te voeren.

Eerstdaags zal de Minister in dit dossier een beslissing nemen en dit aan de Executieve voorleggen.

— Amortisatiefonds

Meerdere leden wensen de exacte werking van het amortisatiefonds te kennen. Een lid vraagt in welke mate een oplossing gevonden werd voor de opmerkingen terzake gemaakt door het Rekenhof.

De Gemeenschapsminister verklaart dat de uitstaande schuld met betrekking tot de huisvestingsmaatschappijen (NMH-NLM ; thans VHM) in hoofde van het Vlaams Gewest meer dan 100 miljard frank bedraagt. In bijlage wordt een tabel gevoegd houdende de stand van zaken op 1 november 1990, waarin tevens opgenomen zijn de lasten met betrekking tot andere prefinancieringsstelsels. (Bijlage)

Wat nu het Amortisatiefonds betreft moet gesteld worden dat deze instelling operationeel zal worden van zodra het definitief ontbindingsbesluit van de NMH en NLM zal zijn gepubliceerd. Met betrekking tot dit ontwerp van KB werd advies gevraagd aan de diverse Executieven. Indien er geen fundamentele opmerkingen worden geformuleerd door de andere Executieven, kan dit dossier eerstdaags worden opgestart. Met andere woorden vanaf die dag kan een afbetalings-schema worden opgesteld en gehonoreerd.

Ten slotte verwijst de Minister naar de Overeenkomst, die tussen de Regering en de drie Gewestelijke Executieven werd afgesloten met betrekking tot de regeling van de schulden van het verleden met betrekking tot de sociale huisvesting. (Belgisch Staatsblad van 6 juni 1987 pg. 8.801 alsmede het aanhangsel, in het Belgisch Staatsblad van 15 februari 1990 pg. 2.854.)

Het probleem, opgeworpen door het Rekenhof, heeft betrekking op de nog in te winnen goedkeuring ter zake van de Vlaamse Raad. Dit vraagstuk zal haar oplossing kennen bij de stemming van het zogenaamde programmadecreet.

— Alternatieve financiering

Sommige leden wensen enige toelichting over de alternatieve financiering t.a.v. de gevolgen voor de sociale huurders m.b.t. de huurprijzen, de toewijzing en controle hierop. Alsmede op de kansen voor migranten ter zake.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat het principe van de alternatieve financiering in eerste instantie tot doel heeft het gebrek aan bouw van sociale woningen ingevolge budgettaire ontoereikende middelen tijdelijk te verhelpen. Dit systeem heeft dan ook tot gevolg dat bijkomende woningen op de markt ter verhuring worden gebracht aan sociaal gerechtigden, dit wil zeggen met een maximaal inkomen van 650.000 frank.

Bij de toekenning van de woningen worden de volgende richtlijnen van sociale aard in acht genomen.

§ 1. Elke openbare instelling of bestuur houdt een register bij waarin de particuliere kandidaat-huurders, van wie het inkomen niet hoger mag zijn dan 650.000 frank, wordt ingeschreven met vermelding van de in § 2 bedoelde prioriteiten. De lijst van de ingeschreven personen, opgenomen in chronologische volgorde, ligt ter inzage van de kandidaat-huurders.

§ 2. De toewijzing van de woningen geschiedt volgens de chronologische volgorde van de indiening der kandidaturen, doch met toepassing van de volgende voorrangsregels :

— in voorkomend geval, de kandidaat-huurder die een ongezonde of overbevolkte woning ontruimt, gelegen binnen de grenzen van een woonnoodgebied ;

— de kandidaat-huurder die een ongezonde-niet verbeterbare of een door de Burgemeester overbevolkt verklaarde woning ontruimt of wiens woning het voorwerp uitmaakt van een onteigeningsbesluit of een sloopvergunning heeft uitgemeakt ;

— de kandidaat-huurder waarvoor de gebouwde woning, rekening houdend met de samenstelling van het gezin, het best aangepast is.

Een lid vestigt er de aandacht op dat buiten de woonnoodgebieden eveneens een grote behoefte bestaat op het stuk van de alternatieve financiering.

De Minister beaamt dit en verklaart dat er thans diverse dossiers met betrekking tot gebieden, die geen woonnoodgebieden zijn, in onderhandeling zijn. De alternatieve financiering buiten de woonnoodgebieden treedt echter maar in voege vanaf 1 januari 1991. Vermits het toepassingsgebied in de tijd beperkt is tot 30 juni 1991 moet de Executieve ervan overtuigd worden dit stelsel te verlengen. De positieve resultaten van het eerste semester zullen hierbij behulpzaam moeten zijn. Eens het systeem ingeburgerd, zou dit een belangrijke ontlasting voor het budget worden.

Op vraag van een lid of de contracten m.b.t. de aanhangige dossiers zullen gehonoreerd worden, antwoordt de Minister dat het om een principsovereenkomst gaat.

Een lid vestigt de aandacht van de Gemeenschapsminister op het feit dat de huurprijs van 12.000 frank een rem betekent op de bouw van woningen met 3 slaapkamers. Het lid meent dat dit in het nadeel van de migranten zal uitvallen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het principe van de alternatieve financiering berust op een overeenkomst tussen verschillende partijen, waaronder inzonderheid de initiatiefnemer en de hoofdhuurder (of de erkende bouwmaatschappij) dienen te worden vermeld. Het is inzonderheid de hoofdhuurder die er moet over waken dat in het contract van alternatieve financiering voldoende aanbod aanwezig zal zijn van woningen met 3 slaapkamers. In de contracten en in de ontwerpen van overeenkomsten waarvan het lid weet heeft, zijn trouwens verschillende woningen met drie slaapkamers voorzien. Deze vaststelling wijst er volgens de Minister op dat de opmerking van het lid ongegrond is.

De in het Besluit vermelde maandelijks huren gelden uiteraard voor sociale woningen met respectievelijk 1 slaapkamer (11 .000 frank) en 2 slaapkamers (12.000 frank). In de geest van het besluit geldt het bedrag van 12.000 frank ook voor een woning met drie slaapkamers of meer.

— Woonnoodgebieden

Een lid betreurt het onsamenhangend beleid inzake stads-herwaardering en woonnoodgebieden. Om de twee jaar worden nieuwe stelsels op punt gezet die dan wegens de beperkte middelen op een laag pitje worden gezet. Inmiddels gaat de verloedering van heelder stadsgedeelten steeds verder.

Het lid vraagt of er herwaarderingsgebieden zijn die prioritair zullen worden afgehandeld. Wat is overgebleven van het protocol destijds afgesloten tussen de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en de Gemeenschapsminister van Huisvesting waarbij de vroegere NMH maximaal werd ingeschakeld in de stadsherwaarderingsprojecten ? Welke stadsontwikkelingsprojecten zijn geschrapt ?

Het lid wijst verder op de wellicht niet bedoelde neveneffecten van de reglementering inzake woonnoodgebieden. Hier mag de huurprijs maximaal 15 % van het inkomen bedragen. Voor de sociale huurwoningen ligt de begrenzing op maximaal 20 % van het inkomen.

Het gevolg is dat er een afvloeiing komt naar de woonnoodgebieden.

— Sociale woningen — huurprijzen — toewijzing

De vraag wordt gesteld welke de gevolgen zullen zijn van de rechtstreekse inschrijving van kredieten voor de VHM op de sociale huurprijzen.

De Minister antwoordt dat het inderdaad zo is dat deze nieuwe financieringstechniek een zekere weerslag kan hebben op de bepaling van de sociale huurprijs. Het past evenwel de aandacht hier te vestigen op het ontstaan van de lasten van het verleden. Oorzaak hiervan is de huidige financieringstechniek over 66 jaar (huurwoningen) of 30 jaar (koopwoningen). Het is dan ook noodzakelijk dat de Executieve naar andere financieringstechnieken zoekt onder meer de rechtstreekse budgettering.

Anderzijds wordt het gevaar van verhoging van de sociale huurprijzen getemperd door de volgende factoren :

1. de klassieke financiering over 66 jaar en 30 jaar blijft bestaan (telkens voor 1.890 miljoen frank) ;

2. een werkgroep heeft zich in opdracht van de Executieve gebogen over de aanpassing van het sociaal huurstelsel. Hierbij werd het behoud van de huidige huurprijzen nagestreefd. Eerstdaags zal dit ontwerp aan de Executieve worden overgelegd met het oog op beslissing.

Een lid vraagt of het huurstelsel zal worden gewijzigd.

De Minister antwoordt bevestigend. Eerstdaags wordt het ontwerp aan de Executieve voorgelegd derwijze dat de geïnteresseerde vennootschappen tijdig zullen worden geïnformeerd teneinde de toepassing op 1 januari 1991 te kunnen behartigen. Er is trouwens voorzien — al was het om tijd te winnen — dat vanaf de beslissing van de Executieve de VHM en haar vennootschappen er onmiddellijk zullen worden van in kennis gesteld zonder de publikatie in het Belgisch Staatsblad af te wachten.

Andere leden informeren naar de aard van de wijzigingen die aan het huurstelsel zullen worden aangebracht.

Aangezien het ontwerp nog door de Executieve moet worden goedgekeurd kan de Minister enkel het volgende mededelen :

1. de lagere inkomens zullen geen hogere huur moeten betalen ;

2. de **discriminaties** tussen zittende huurders en nieuwe huurders worden weggewerkt ;

3. de huurprijsberekening wordt eenvoudiger en **doorzichtig** ;

4. de huurders hebben voortaan recht op een bredere informatieverstrekking ;

5. het budgettair evenwicht van de erkende vennootschappen wordt geëerbiedigd.

Een lid stelt vragen i.v.m. de wachtlijst en de controle op de toewijzing van sociale woningen.

De Minister verduidelijkt dat het hier een administratieve maatregel betreft, waarbij 2 ambtenaren van de Administratie voor de Huisvesting belast zijn met het oog op een evaluatie van de toepassing van de reglementering van de wachtlijst.

Deze maatregel heeft geen enkel verband met het probleem van de erkenningsvoorwaarden en fusies van de erkende vennootschappen.

Een lid vraagt welke de stand van zaken is m.b.t. de fiscaliteit op het stuk van sociale huisvesting.

De Gemeenschapsminister verklaart dat het hier een materie betreft waarvoor enkel de nationale regering bevoegd is. Hierover is in het overleg tussen Nationale Regering en Executieve nog geen standpunt ingenomen.

Wat de sociale en middelgrote woningen betreft werkt men met betrekking tot de gewestwaarborg aan een ontwerp van besluit, waarbij beide soorten waarborgen op elkaar afgestemd worden (ondermeer de voorwaarden, en optrekking en van de maximale verkoopwaarden). Dit dossier wordt thans op het kabinet aan een grondig onderzoek onderworpen.

— Kredieten sociale huisvesting grote agglomeraties

Een lid wenst te weten of er enig reglement bestaat m.b.t. het gebruik van de kredieten bestemd voor Antwerpen en Gent.

Het krediet waarop het lid doelt werd voor het eerst ingevoerd bij de aanpassing van de begroting 1990, zoals die goedgekeurd werd door de Vlaamse Raad bij decreet van 27 juni 1990, verduidelijkt de Gemeenschapsminister.

Het betrof een nieuw krediet (op artikel 63.62. — sectie 78) dat als volgt werd gelibelleerd :

„**Investeringsuitgaven** in verband met de bouw en/of verbouwing van sociale huurwoningen door de NMH en/of rechtsopvolger of haar erkende maatschappijen in het kader van inbreidingsprojecten in kansarme buurten in grote agglomeraties.”

Op de begroting 1990 werd een vastleggingskrediet voorzien van 500 miljoen frank en 100 miljoen frank **ordonnanceringskrediet**.

Bij beslissing van de Vlaamse Executieve van 19 april werd overeengekomen dat onder „grote agglomeraties” wordt verstaan de agglomeraties Antwerpen en Gent.

In de ontwerpbegroting 1991 is hetzelfde artikel hernomen, (ditmaal met specificering voor Gent en Antwerpen) met volgende bedragen :

- vastleggingskrediet : 500,0 miljoen frank ;
- ordonnanceringskrediet : 335,5 miljoen frank.

Een analoog artikel werd ingelast voor de andere agglomeraties dan Antwerpen en Gent, met respectievelijke bedragen van 1 miljard frank (vastlegging) en 191,7 miljoen frank (**ordonnanceringskrediet**) .

Bovendien werd in beide artikelen, voor wat 1991 betreft, het toepassingsgebied uitgebreid tot de gemeenten en de OCMW's.

Wat nu het concrete gebruik van deze kredieten betreft (waarvan tot op heden 375 miljoen frank is vrijgegeven) zijn de verschillende mogelijkheden systematisch onderzocht.

Daar waar alle betrokkenen het erover eens waren dat een subsidiëring van projecten a rato van 100 % — hoewel reglementair mogelijk — niet wenselijk is, diende anderzijds te worden vastgesteld dat heel wat vennootschappen niet over voldoende mogelijkheden beschikten om een eigen aandeel te financieren. Dit geldt nog meer in het bijzonder voor de maatschappijen wiens werkgebied voor het grootste gedeelte bestaat uit kansarme buurten.

Aangezien de invoering van het krediet de emanatie was van de dringende wens om in deze buurten een bijzondere inspanning te leveren heeft de Minister beslist voor 1990 als éénmalige injectie een subsidie toe te kennen a rato van 100 %. De reglementaire basis hiervan is terug te vinden in artikel 38, 5° van de Huisvestingscode dat zegt dat de Staat (lees : het Vlaamse Gewest) de lasten op zich kan nemen voor de ontwikkeling van de huisvestingspolitiek. Dat dit niet meer via het Fonds voor de Huisvesting geschiedt maar via rechtstreekse kredieten is niet aan de orde vermits hetzelfde reeds veel langer gebeurt voor de premies (artikel 38, 3° en 4° van de Huisvestingscode).

Voor de selectie van de projecten heeft de Gemeenschapsminister beslist voorrang te geven aan de woonnood- en herwaarderingsgebieden terwijl ook een evenwichtige verdeling onder de diverse vennootschappen beoogd wordt, althans in de mate dat zij projecten hadden die aanbestedingsklaar zijn. Vermits het een bijkomende injectie betreft wordt uiteraard niet toegestaan dat projecten waarvoor reeds een subsidieprocedure lopende is worden teruggetrokken.

Op basis van deze selectiecriteria heeft de Gemeenschapsminister zeer recent een voorstel ontvangen van de Raad van Bestuur van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, waarover zeer binnenkort een definitieve beslissing zal getroffen worden.

Terzelfdertijd met de beslissing tot éénmalige subsidiëring a rato van 100 % werd de opdracht gegeven te onderzoeken hoe de financiering van investeringen in de sociale huisvesting in de toekomst kan vereenvoudigd worden.

De huidige investeringsmiddelen zijn te veel (en hoe langer hoe meer) versnipperd :

- kredieten via leningsmachtigingen ;
- subsidiekredieten herwaarderingsgebieden :
VHM : 40 %
VWF : 60 % ;
- subsidiekredieten artikel 94 van de Huisvestingscode ;
- subsidiekredieten artikel 80 van de Huisvestingscode (ook voor sloping van gebouwen !) ;
- inbreidingsprojecten in kansarme buurten ;
- huurcompensatie ;
- alternatieve financiering (+ p.m. : stadsontwikkelingsprojecten).

Dit is het gevolg van de ad hoc-werkwijze uit het verleden, waarbij telkens nieuwe initiatieven werden ontwikkeld in de

hoop aldus nieuwe impulsen te geven, doch zonder een globale en samenhangende visie.

Het resultaat is dat de initiatiefnemers niet meer weten wat hun precies te doen staat. Bepaalde projecten, bv. in het centrum van Antwerpen of Gent gelegen, komen voor alle zeven hierboven vermelde financieringswijzen in aanmerking. En het is duidelijk dat voor hen de ene manier veel voordeliger kan uitvallen dan de andere (100 % op het krediet van 500 miljoen frank of 40 % op herwaarderingsgebieden is een groot verschil). Maar zijn er niet teveel aanvragen op dat ene artikel, zodat zij misschien toch beter een andere subsidie aanvragen ? Of kunnen er misschien twee met elkaar gecombineerd worden ?

Het resultaat is dat de „slimsten” zeven verschillende dossiers indienen met alle consequenties vandien :

- vermenigvuldiging van het administratief werk ;
- risico op dubbele betoelaging ;
- verwarring te over.

De Minister meent dat de verschillende financieringssystemen beperkt moeten blijven tot enkele essentiële technieken, waarbinnen alle beschikbare middelen worden gegroepeerd :

A. Koopwoningen

Een startkapitaal dat nadien telkens na verkoop geherinvesteerd wordt.

B. Huurwoningen

1. Bouw van nieuwe woningen met zware sanering of renovatie van bestaand patrimonium

1.1. rechtstreekse financiering Vlaamse Gewest onder de vorm van een kapitaalsubsidie via dotatie (a rato van een zeker %) ;

1.2. alternatieve financiering (in de eerste plaats : privékapitaal ; eigen middelen indien mogelijk — zie 2.) ;

1.3. indien nodig, maar dan liefst als uitdovend systeem : leningsmachtigingen, en dan in ieder geval over een kortere termijn dan 66 jaar.

Voor de drie financieringswijzen kan de tussenkomst van het Vlaams Gewest gedifferentieerd worden naargelang het al dan niet gaat om prioritaire projecten (bv. kansarme buurten, inbreiding, . . .).

2. Normaal onderhoud patrimonium

te financieren door de initiatiefnemers aan de hand van hun opbrengsten uit verhuring en verkoop.

Uiteraard is dit nog maar een eerste schema als **werkdokument** en moeten de resultaten van het gevraagde onderzoek worden afgewacht.

In functie van deze resultaten zal de **Gemeenschapsminister** een voorstel overmaken aan de Vlaamse Executieve ; hierbij zal dan tevens moeten beslist worden of de **begrotingskredieten** '91 als zodanig worden behouden, dan wel of bij de aanpassing ervan reeds een hergroepering van de middelen kan geschieden.

— Huurtoelagen voor bejaarden

Een lid stelt vast dat de huurtoelagen voor bejaarden dalen, en meent dan ook dat een aangepaste reglementering noodzakelijk is. Hij verwijst naar de suggesties van het **Rekenhof**.

De Minister bevestigt dat het Rekenhof in dit verband gewezen heeft op bepaalde tegemoetkomingen. Aan de administratie werd een ontwerp van besluit gevraagd. Dit is thans ter studie op het kabinet. Bepaalde knelpunten moeten nog onderzocht worden o.m. de financiële haalbaarheid.

— Huisvestingspremies

Het lid verklaart zich erover te verheugen dat voor het eerst de kredieten voor de bouw-, koop- en saneringspremies volledig worden ingeschreven als rechtstreekse kredieten. Dat is positief. Voor het begrotingsjaar 1990 werd immers nog geopteerd voor een prefinanciering van deze huisvestingstoelagen ten belope van 1.600 miljoen frank (artikel 82 van het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990).

De opmaak van de administratieve uitgavenbegroting 1991 (sectie 78, blz. 220) voorziet in artikel 52.02.78 — „premies in toepassing van de reglementering inzake het verlenen van een premie voor het bouwen, het kopen en saneren van een woning”, een niet-gesplitst krediet (NGK) van 3.880,1 miljoen frank. Ogenschijnlijk is dit een forse stijging t.o.v. 1990 toen op het desbetreffende artikel een bedrag stond ingeschreven van 2.587,4 miljoen frank.

Het is enkel de gesignaleerde herfinanciering die hier tot uiting komt. In werkelijkheid wordt de beleidsruimte voor de bouw-, koop- en saneringspremies met 307,3 miljoen verminderd t.o.v. 1990. Dit is het resultaat van de volgende berekening :

(in miljoenen frank)			
	1990	1991	Verschil
prefinanciering	1.600	—	— 1.600,0
rechtstreekse financiering	2.587,4	3.880,1	+ 1.292,7
Saldo 1991			— 307,3

Om op een aanvaardbare manier te kunnen voldoen aan de premie-aanvragen is het noodzakelijk om voor 1991 hetzelfde krediet als in 1990 te voorzien. Er zijn dus eigenlijk 307,3 miljoen frank te kort. Het zal zeker nodig zijn dat de Vlaamse Executieve bij bijblad dit krediet verhoogt. De una-nieme commissie deelt deze visie.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij eveneens deze zorg heeft. Daarom had hij aanzienlijk meer middelen gevraagd voor dit artikel. De stijging van de bouwvergunningen in 1988 heeft nu immers zijn repercussies op de huisvestingspremies.

Een lid maakt zich zorgen over de vertraging van de uitbetaling van de huisvestingspremies. De Gemeenschapsminister verklaart dat aan de Administratie een ontwerp van reglementering gevraagd werd met betrekking tot de inkorting van de uitbetalingstermijn van de saneringspremies. Dit ontwerp, dat het voorwerp heeft uitgemaakt van menige vergaderingen, is thans in een eindstadium gekomen. Het zal eerst-daags aan de Executieve worden voorgelegd.

Alhoewel het in dit stadium niet past zich uit te spreken kan de Minister toch reeds melden :

1. dat het ontwerp stoelt op forfaitaire berekeningen van de premies ;

2. waardoor inzage van facturen wordt of kan worden uitgeschakeld ;

3. dat een geautomatiseerde afhandeling van de aanvragen mogelijk wordt.

Een gevoelige tijdwinst in de uitbetaling zal hierdoor uiteindelijk gerealiseerd worden. In afwachting van de goedkeuring door de Executieve heeft de Minister inmiddels de administratie opdracht gegeven om met het Rekenhof een praktische afhandeling van de premies uit te werken.

Aangezien in het ontwerp van begroting de stads- en dorpsvernieuwingspremies vanaf 1991 uitbetaald zullen worden in het programma 78 (huisvesting) mag, gelet op de mogelijkheid van vermengen tussen de gewone premies van de huisvesting en de herwaarderingspremies, een inlopen van de achterstand verwacht worden. Een schaduw op deze visie ligt evenwel in de beperking van de middelen met betrekking tot de huisvestingspremies (van 4,3 miljoen frank naar 3,9 miljoen frank).

— Afschaffing inkomstenverzekeringen — wijzigingen m.b.t. huisvestingspremies

Op vraag van een lid hoe de gemeentebesturen van wijzigingen m.b. t . premies, afschaffing inkomensverzekering worden verwittigd, antwoordt de Minister dat zoals reeds vermeld in de Algemene Toelichting de verzekering tegen inkomstenverlies beëindigd wordt op 1 april 1991. De lopende polissen blijven van kracht.

Kennis hiervan zal aan de gemeentebesturen worden verstrekt via de gebruikelijke kanalen :

- de brochures van de administraties ;
- de werkwijze van de huisvestingsambtenaren ;
- de toelichting bij de aanvraagformulieren inzake premies.

— Investeringsfonds en Wet Brunfaut

Een lid vraagt wat er gebeurt met de toepassing van de Wet Brunfaut wanneer het Investeringsfonds in werking zal treden.

Het ontwerp van decreet tot uitbreiding van het Investeringsfonds, zoals het ingediend werd ter bespreking in de Vlaamse Raad, voorziet dat de gemeentelijke initiatieven, alsmede „de investeringen die in hun opdracht worden gedaan door een intercommunale vereniging”, opgenomen worden in het Investeringsfonds, aldus de Gemeenschapsminister.

Onder de materies die in aanmerking komen voor het gebruik van trekkingsrechten is o.a. ook vermeld : „de infrastructuurwerken in sociale woonwijken”.

Uit de tabel in de memorie van toelichting kan men afleiden dat 12 % van het begrotingskrediet overgedragen wordt tot spijziging van het Investeringsfonds. Vermits in de ontwerpbegroting 1991 op bewust artikel 710 miljoen frank voorzien gaat er 85 miljoen frank naar het fonds en blijft er 625 miljoen frank over als rechtstreeks krediet.

Afgezien van de financiële implicatie dient de inlassing van deze werken in het Investeringsfonds om 2 redenen te worden betreurd :

- 1) het gaat voor het grootste deel om werken waarvoor de diensten zelf opdrachtgever zijn, en dus niet om gesubsidieerde werken stricto sensu (hiermee is bij de opmaak van het ontwerpdecreet evenwel geen rekening gehouden) ;

2) het ontwerp van decreet voorziet tevens dat alle bestaande uitvoeringsbesluiten m.b.t. deze materies worden afgeschaft. Welke zin heeft het dan nog, in uitvoering van het decreet Breyne-Buchmann een nieuw uitvoeringsbesluit te treffen — dat naar de mening van de Minister — heel wat waardevolle elementen bevat ? De invoering van de nieuwe beleidsopties (klemtoon op inbreiding, kleinschaligheid, latere coördinatie) wordt opnieuw op de helling gezet.

— Omzendbrief — art. 94 en 95 Huisvestingscode

Meerdere leden wensen te weten waarom deze omzendbrief die zou klaar zijn, niet verstuurd wordt. De Minister verduidelijkt dat i.v.m. de toepassing van de artikelen 94 en 95 van de Huisvestingscode onderscheid dient te worden gemaakt naargelang van de verrichting.

De subsidies voor de verwerving van onroerende goederen (ongezonde, al dan niet verbeterbare, woningen of **niet-residentiële** gebouwen en gronden) brengen uiteraard geen grote budgettaire implicatie met zich **mee**.

Het heeft nochtans geen zin alsmaar verder panden op te kopen met het oog op sloping wanneer de financiering van de in de plaats op te richten vervangingsbouw niet kan gewaarborgd worden.

De omzendbrief die de Minister in dat verband heeft opgemaakt beoogt precies een betere coördinatie tussen de beide operaties. De tekst ervan is reeds goedgekeurd in de Vlaamse Executieve. Er zijn alleen nog enkele aanpassingen vereist inzake de omschrijving van de aanvraagprocedure, zodat deze zeer binnenkort officieel zal worden uitgevaardigd .

Wat de financiering van de vervangingsbouw of van de saneringswerken betreft is de budgettaire impact duidelijk veel groter ; deze kan gemakkelijk oplopen in de honderden miljoenen.

Het is de overtuiging van de Minister dat dit niet los kan worden gezien van de andere kredieten zoals subsidies voor herwaarderingsprojecten, krediet 500 miljoen frank voor projecten in kansarme buurten, leningsmachtigingen, huurcompensatie, alternatieve financiering, . . .

BIJLAGE

Financiële lasten Administratie voor Huisvesting. Stand op 1 november 1990.

1. Prefinanciering huisvestingspremies (1 + A) tot 31 juli 1990
2. Herfinancieringsleningen huisvestingspremies.
3. Totaal 1 + 2
4. Maatschappijen : Lasten van het verleden. NMH
5. Maatschappijen : Lasten van het verleden. NLM
6. Maatschappijen : Lasten van het verleden. Herfinancieringsleningen NMH
7. Maatschappijen : Lasten van het verleden. Herfinancieringsleningen NLM
8. Maatschappijen : Leningen met Gewestwaarborg. NMH
9. Maatschappijen : Leningen met Gewestwaarborg. NLM
10. Woningfonds : Lasten van het verleden.
11. Woningfonds : Leningen met Gewestwaarborg.
12. Totaal 4-11
13. Algemeen totaal 3 + 12

Jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1990	4.527	0	4.527	10.823	12.480	6.625	918	795	334	909	1.201	34.085	38.612
1991	4.481	375	4.856	8.800	7.403	31.737	918	1.186	715	754	1.390	51.593	56.449
1992	4.190	375	4.565	2.127	(1.378)	15.815	918	1.100	680	694	1.372	19.956	24.521
1993	3.866	375	4.241	(739)	(1.391)	16.654	4.201	1.027	645	576	1.330	20.973	25.214
1994	3.526	375	3.901	(836)	(1.687)	29.440	4.749	953	610	475	1.266	33.704	37.605
1995	2.958	375	3.333	(711)	(1.719)	40.886	6.930	1.029	574	403	1.186	47.392	50.725
1996	2.395	525	2.920	(1.115)	(1.909)	18.150	2.367	857	486	306	1.046	19.142	22.062
1997	1.826	612	2.438	(1.536)	(1.924)	17.515	0	512	325	205	893	15.097	17.535
1998	1.142	689	1.831	(1.307)	(1.938)	0	0	280	290	20	569	(2.655)	(824)
1999	706	647	1.353	(2.536)	(1.938)	0	0	(24)	(160)	20	569	(4.638)	(3.285)
2000	249	615	864	(2.822)	(1.908)	0	0	(172)	(307)	8	398	(5.201)	(4.337)
2001	0	583	583	(2.826)	(1.941)	0	0	(237)	(485)	2	286	(5.487)	(4.904)
2002	0	551	551	(2.895)	(1.941)	0	0	(237)	(485)		194	(5.558)	(5.007)
2003	0	519	519	(2.194)	(1.941)	0	0	(237)	(485)		120	(4.857)	(4.338)
2004	0	487	487	(2.892)	(1.941)	0	0	(237)	(485)		75	(5.555)	(5.068)
2005	0	455	455	(2.892)	(1.941)	0	0	(237)	(485)		47	(5.555)	(5.100)
2006	0	273	273	(2.890)	(1.845)	0	0	(237)	(485)		38	(5.457)	(5.184)
2007	0	255	255	(2.889)	(1.804)	0	0	(237)	(485)		29	(5.415)	(5.160)
2008	0	237	237	(2.887)	(1.500)	0	0	(237)	(485)		20	(5.109)	(4.872)
2009	0	291	291	(2.886)	(1.434)	0	0	(237)	(485)		11	(5.042)	(4.751)
2010	0	100	100	(2.884)	(1.275)	0	0	(237)	(485)		2	(4.881)	(4.781)

IV. MONUMENTENZORG (Programma 77)

**1. Inleidende uiteenzetting van de heer L. Waltniel,
Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening
en Huisvesting**

Een goede monumentenzorg veronderstelt een duidelijk en aangepast overheidsbeleid, en een geïnteresseerde en ge-sensibiliseerde bevolking. Beide aspecten zijn nauw met elkaar verbonden.

Dat de interesse van de bevolking er spontaan is, hebben het enorme succes van de monumentendag in 1989 en in '1990, duidelijk bewezen.

Tengevolge van de tweede fase van de staatshervorming is de monumentenzorg in Vlaanderen een gewestmaterie geworden.

De kredieten voor de Monumentenzorg werden sedert 1980 systematisch afgebouwd. Blijkbaar heeft men het belang om voor de monumentenzorg voldoende kredieten te voorzien, niet onderkend.

Uiteraard was die inkrimping van de kredieten ook in andere sectoren voelbaar.

Nochtans blijkt dat investeringen in deze sector in grote mate naar de overheid terugvloeiën. Zie de recente studie van de Koning Boudewijnstichting over de „Economische en Fiscale aspecten van de Monumentenzorg”.

Als gevolg van de alsmaar kleinere manoeuvreerruimte op budgettair vlak, werd mijn voorganger ertoe genoodzaakt een soberheidsbeleid in te zetten. Grootschalige restauraties werden afgevoerd ; het toendertijd in leven geroepen systeem waarbij dringende instandhoudingswerken konden uitgevoerd worden, werd alsmaar noodzakelijker.

Begrotingsevolutie van de investeringskredieten
voor de monumentenzorg

(in miljoenen frank)

	Oorspronkelijke Cijfers	Geactualiseerde Cijfers
1980	733,4	962,6
1981	756,3	932,9
1982	681,2	825,4
1983	647,7	711,2
1984	575,8	626,7
1985	447,9	508,1
1986	510,0	567,4
1987	607,5	653,0
1988	588,0	628,0
1989	928,0	777,2
1990	701,1	701,1
1991	917,0	

Een randbemerking hierbij is dat in 1989 slechts 80 % van de hierboven aangehaalde cijfers werd vrijgegeven. Voor de uitvoering van het fysisch programma 1989 diende ten dele het budget voor 1990 aangesproken te worden.

Aan het begin van elk kalenderjaar stelt het kabinet in overleg met de betrokken diensten een prioriteitslijst op. Bij het opstellen hiervan wordt de nadruk gelegd op de volgende krachtlijnen :

— ten eerste het afwerken van eerder gestarte restauraties en het uitvoeren van verantwoorde dringende werken en spoedprocedures met definitief karakter ;

— ten tweede het faseren van grote nieuwe dossiers. Deze fasering is nodig om een aantal nieuwe dossiers te kunnen laten doorgaan. Bovendien heeft deze aanpak het voordeel dat men uitgaat van actuele ramingen, zodat het aantal contractuele herzieningen beperkt blijft.

Ook aan meerwerken kan zo paal en perk worden gesteld.

De gefaseerde benadering geeft tevens de mogelijkheid om de restauraties via een vooraf opgelegde volgorde te doen verlopen.

Het spreekt vanzelf dat stabiliteitswerken, dakwerken, drooglegging en restauratie van de ramen, evenals elektriciteitswerken voorrang hebben op verfraaiingswerken.

Decretaal en dus ook begrotingstechnisch werd een onderscheid gemaakt tussen monumenten bestemd voor de erkende erediensten, openbare monumenten en particuliere monumenten.

Voor de monumenten bestemd voor de erkende erediensten werden het afgelopen decennium de volgende kredieten weerhouden :

Begrotingsevolutie van de investeringskredieten
voor de monumenten bestemd voor de erkende
erediensten

(in miljoenen frank)

	Oorspronkelijke Cijfers	geactualiseerde Cijfers
1980	467,5	615,0
1981	442,0	545,0
1982	425,0	515,0
1983	341,7	375,0
1984	314,5	342,0
1985	211,0	239,0
1986	263,0	292,0
1987	320,0	344,0
1988	300,0	320,0
1989	480,0	502,0
1990	405,0	405,0
1991	541,0	

Noot : In de periode 1980 tot en met 1984 werd er geen onderscheid gemaakt tussen als monument beschermde en **niet-beschermde** kerk. Voor deze periode werd in de bovenstaande tabel dan ook slechts 85 % weerhouden van het initiële ingeschreven krediet, als zijnde het approximatief percentage dat gespendeerd werd aan beschermde kerken.

Eind augustus 1990 waren er voor deze categorie gebouwen ontwerpdocsiers ingediend ten bedrage van :

Provincie	Ramingen (in miljoen frank)
Antwerpen	348,0
Brabant	596,0
West-Vlaanderen	214,0
Oost-Vlaanderen	658,0
Limburg	134,0
Totaal :	1.950,0

De goedkeuring van deze dossiers zou voor het Vlaams Gewest een uitgave van ± anderhalf miljard frank betekenen (i.e. 60 % toelage, verhoogd met BTW en algemene kosten).

De hierboven geciteerde bedragen hebben betrekking op dossiers die administratief volledig afgerond zijn en onmiddellijk kunnen worden goedgekeurd.

De situatie in deze sector is zeer moeilijk.

Aanvragen voor dringende instandhoudingswerken worden vooraf goedgekeurd én uitbetaald. Verrekeningen en eindafrekeningen kunnen afgehandeld worden.

Daartegenover staat het nog steeds aanslepend probleem van de achterstallige betalingen.

In het begin van de zeventiger jaren werden drie grote restauraties aangevat, met name de O.-L.-Vrouw-Kathedraal te Antwerpen, de St.-Romboutstoren te Mechelen en de St.-Niklaaskerk te Gent.

Niettegenstaande er in 1989 een aanzienlijke poging ondernomen werd om met de aanzuivering van de schulden uit het verleden komaf te maken, zijn er vandaag nog rekeningen ten bedrage van $\pm$ 247,0 miljoen te betalen. Het betreft hier enkel reeds uitgevoerde restauratiewerken.

Toch kan men hier afsluiten met een positieve noot : voor de begroting 1991 werden de kredieten van 405,0 miljoen frank naar 541,0 miljoen frank opgetrokken. Hiermee werd ruimte gecreëerd om een aantal grote restauraties aan te vatten.

Voor de openbare monumenten ziet de situatie er enigszins anders uit.

De kredietevolutie geeft ons volgend beeld :

Begrotingsevolutie van de investeringskredieten
voor de openbare monumenten

(in miljoenen frank)

	Oorspronkelijke Cijfers	Geactualiseerde Cijfers
1980	198,5	261,0
1981	218,0	269,1
1982	157,3	190,6
1983	159,1	174,8
1984	140,7	153,3
1985	140,0	159,0
1986	130,0	144,4
1987	155,0	166,6
1988	171,8	183,2
1989	169,4	177,3
1990	190,8	190,8
1991	270,5	

Op 30 augustus 1990 ziet de lijst met de goed te keuren dossiers er hier als volgt uit :

Provincies	Raming (in miljoen frank)
Antwerpen	263,0
Brabant	67,0
West-Vlaanderen	173,0
Oost-Vlaanderen	739,0
Limburg	95,0
Totaal :	1.338,0

De goedkeuring van deze ontwerpdossiers zou een uitgave van $\pm$ één miljard betekenen voor het Vlaams Gewest. Verder blijven er voor de openbare dossiers nog voor omstreeks 50,0 miljoen frank uitgevoerde dringende werken, verrekeningen en eindafrekeningen te vereffenen.

De verhoging van het krediet in 1991 geeft een vertekend beeld.

Naar aanleiding van een beslissing van de Vlaamse Executieve is 87,5 miljoen frank van de voorziene 270,5 miljoen frank bedoeld om de Antwerpse Bourlaschouwburg te restaureren, zodat voor het eigenlijk beleid 183,0 miljoen frank beschikbaar blijft.. of 7,8 miljoen frank minder dan in 1990 !

Even moeilijk is het met de privé-monumenten gesteld.

Met privé-monumenten worden niet alleen bedoeld de privé-woningen die als monument gerangschikt werden. Het zijn ook alle andere gebouwen in particulier bezit : molens, kastelen, industriële complexen, pastorieën, kerken, kloosters etc..

Tevens dienen een aantal zeer grote waardevolle gebouwen, zoals theaters, tentoonstellingsruimten en zelfs kerken, beheerd door een VZW, op dit artikel betoelaagd te worden.

Budgettair komt deze sector er niet zo goed vanaf ; ook procedurieel dient hier heel wat bijgeschaafd.

Immers, vooraleer een restauratie van start kan gaan, dient een dossier drie goedkeuringen voor de bevoegde minister te bekomen. Gaande van een principiële belofte, waarbij de kostenverdeelsleutel wordt vastgesteld (schommelend tussen 40 en 90 % ten laste van de overheid), naar een ontwerpbelofte waarbij de restauratie-optie wordt goedgekeurd, tot een definitieve belofte, waarbij de inmiddels gehouden aanbesteding wordt aanvaard, en waarbij — en dit is het allerbelangrijkste — het toelagebedrag wordt vastgelegd.

Dit betoelagingsstelsel ombouwen tot een meer aanvaardbaar stelsel, waarbij aan de eigenaars onmiddellijk bij de eerste belofte de zekerheid geboden wordt dat het project ook zal uitgevoerd worden, is absoluut noodzakelijk.

Bij de goedkeuring zou dan onmiddellijk het nodige geld voorzien worden. Een dergelijke procedure vergt evenwel extra overbruggingskredieten. Dat deze overbruggingskredieten niet werden voorzien, bewijst de onderstaande cijfertabel ruimschoots.

Begrotingsevolutie van de investeringskredieten voor de prive-monumenten

(in miljoenen frank)		
	Oorspronkelijke Cijfers	Geactualiseerde Cijfers
1980	67,4	88,6
1981	96,3	118,8
1982	98,9	119,8
1983	146,9	161,4
1984	120,6	131,4
1985	96,9	110,1
1986	117,0	130,0
1987	132,5	142,4
1988	117,0	124,8
1989	93,5	97,9
1990	105,3	105,3
1991	105,5	

De inschrijving van 105,5 miljoen frank is nog steeds de spreekwoordelijke druppel op de hete plaat.

Men is inmiddels in een situatie beland waarbij particulieren, VZW's en andere privé-instellingen jaren moeten wachten op de uitbetaling van uitgevoerde en goedgekeurde werken.

In sommige gevallen leidt dit tot grote financiële problemen voor de eigenaar.

Vandaag dienen er nog voor ongeveer 60 miljoen rekeningen vereffend te worden.

Intussen is de Gemeenschapsminister genoodzaakt zo weinig mogelijk nieuwe ontvankelijkheidsverklaringen voor het uitvoeren van dringende instandhoudingswerken af te leveren. Het kabinet wordt dan ook overstelpt met brieven van particulieren, die de wanhoop nabij zijn : soms doet de stabiliteit van het gebouw het ergste vrezen, soms moeten dringende werken aan het dak worden uitgevoerd, dan weer zijn er vochtproblemen, zwammen etc.. .

Restauratiedossiers waarbij het monument globaal aangepakt wordt, maken haast geen kans meer.

De lijst van goedgekeurde projecten, die geen definitieve belofte van toelage krijgen, wordt alsmaar langer.

Het soberheidsbeleid dat sedert 1986 door mijn voorganger werd ingezet, moet nog rigoreuzer worden toegepast.

En toch biedt ons historisch patrimonium in zijn veelzijdigheid en rijkdom alle troeven om Vlaanderen een onuitwisbaar visitekaartje mee te geven.

Het andere luik van het monumentenbeleid vormt het beschermen van monumenten, stads- en dorpsgezichten en de rangschikking van landschappen.

Het verheugt de Gemeenschapsminister te kunnen melden dat het beschermingsbeleid na een periode van stagnatie opnieuw de volle aandacht krijgt. De publicatie „Beschermd Vlaanderen” bevat de lijst van alle sedert 1931 beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen.

Deze publicatie was nodig om een grondige evaluatie van het tot nu toe gevoerde beschermingsbeleid mogelijk te maken.

Na anderhalf jaar betrokken te zijn geweest bij de beschermingsproblematiek, is de Gemeenschapsminister zich er van bewust dat deze materie dient herdacht te worden.

Veelal is een beschermingsdossier het resultaat van de vraag van een individuele eigenaar, die met het oog op mogelijke subsidies vraagt zijn goed als monument te beschermen.

Alle bevoegde instanties, gaande van het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen, de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, en de betrokken gemeente geven op basis van dat individuele dossier een advies.

In bepaalde gevallen resulteert dit in een bescherming.

Een andere mogelijkheid is dat nadat een bepaald pand met sloping wordt bedreigd, er zich een actiegroep vormt, die tegen de sloping ageert, en een bescherming als ultiem reddingsmiddel aangrijpt.

Een gevolg hiervan is dat het veelal niet de meest waardevolle overblijfselen zijn die voor het nageslacht bewaard worden. Integendeel, het zijn veelal de meest verkrotte gebouwen, of de meest controversiële projecten die onder de aandacht worden gebracht.

De Gemeenschapsminister wil deze benaderingswijze niet langer volgen.

Aan de hand van een nauwkeurige inventarisatie zal in overleg met de betrokken gemeenten een evaluatie gemaakt worden van de waardevolle en te behouden historische overblijfselen. Deze evaluatie zal dan, nadat de gebruikelijke procedure gevolgd is en de diverse adviezen ingewonnen zijn, resulteren in een definitieve bescherming.

Met deze benadering wordt de geest van het decreet van 3 maart 1976 in ere hersteld.

Ter illustratie, de voorontwerplijst voor de bescherming van 60 Brugse en 36 Maaseikse monumenten werd ondertekend.

Andere modeldossiers, die op dezelfde filosofie zijn gestoeld, worden momenteel door de diensten voorbereid.

Aan de hand hiervan zal de nu voorgestelde methode op haar doeltreffendheid getoetst worden.

Vergissingen uit het verleden moeten rechtgezet kunnen worden. Niet alleen waardevolle niet beschermde gebouwen moeten beschermd worden, maar tevens moeten ten onrechte beschermde gebouwen gedeklasseerd worden.

Het maken van een staalkaart biedt ook nog andere voordelen. De dreiging van „ultieme beschermingsacties” zal slechts in zeer uitzonderlijke gevallen nog zin hebben, terwijl anderzijds bouwpromotoren en andere geïnteresseerden onmiddellijk zullen weten waaraan zich te houden.

Concluderend wil de Gemeenschapsminister er echter de aandacht op vestigen dat het niet in zijn bedoeling ligt alle als waardevolle geachte overblijfselen te gaan beschermen. Voor om het even welk gebouw, monument of landschap is er wel altijd iemand te vinden die dit als waardevol aanziet.

Bij het vaststellen van de te beschermen items zal een strenge selectie doorgevoerd worden. Al te zeer verrotte gebouwen, waarvan het belang niet uniek is, zullen niet meer in aanmerking genomen worden.

Niemand is gebaat bij een indrukwekkende lijst van beschermde monumenten als diezelfde monumenten er als een doorn in het oog bijstaan.

Een ander initiatief dat momenteel op stapel staat, betreft de oprichting van een Vlaamse Monumentenwacht.

Deze Monumentenwacht zal tot taak hebben de reeds gerestaureerde monumenten jaarlijks te inspecteren en de schade te inventariseren. Hiermee wordt beoogd dat via kleine ingrepen het gerestaureerde monument niet opnieuw vervalst.

De Monumentenwacht, geënt op het Nederlands model, zou een correcte oplossing bieden voor de bepalingen van artikel 11, § 1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, en stads- en dorpsgezichten.

In het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling van de kostenverdeelsleutel, stipuleert artikel 18, d, 5 : „... jaarlijks op zijn (hun) kosten een door de Gemeenschapsminister goedgekeurd nazicht te laten uitvoeren naar de bouwfysische toestand van het monument.”

Tenslotte neemt de Gemeenschapsminister zich voor spoedig een decreet tot bescherming van het archeologisch erfgoed in te dienen. De Nationale Dienst voor Opgravingen werd ingevolge de regionalisering in drie opgesplitst.

De Vlaamse dienst werd onder de benaming „Vlaams Instituut voor het Archeologisch en Historisch Patrimonium” in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen.

Het volstaat natuurlijk niet om te splitsen. Meer nog : in de Belgische Staat werd voorheen deze materie nooit wettelijk geregeld.

Wij zijn het enige land in Europa waar inzake het behoud van het archeologisch patrimonium geen gepaste wetgeving bestaat.

De ontwerpteksten van dit decreet werden reeds door de Vlaamse Executieve besproken, terwijl het advies van de Inspectie van Financiën nu wordt ingewonnen.

2. Bespreking

Een lid pleit voor een inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Vlaanderen. Deze inventaris zal een goed hulpmiddel zijn om af te lijnen wat nu als monument moet worden bewaard en wat niet. Het lid meent dat de hele gemeenteraad, liever dan het schepencollege moet betrokken zijn bij het bepalen van wat als monument kan worden erkend.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de bevoegde diensten werken reeds jaren aan de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in Vlaanderen.

De inventaris „Bouwen door de eeuwen heen” is hiervan het resultaat. Tot nu toe zijn reeds 28 boekdelen over Vlaanderen gepubliceerd.

Aan de hand van deze inventarissen kan na een grondige evaluatie, uitgevoerd door het Bestuur van Monumenten en Landschappen, bepaald worden wat beschermenswaardig is.

Met deze benaderingswijze wordt de geest van het decreet van 3 maart 1976 in ere hersteld.

Met de vernieuwde aanpak wijzigt enkel het uitgangspunt. Individuele dossiers, die tot nu toe de hoofdmoot van het beschermingsbeleid uitmaakten, zullen in de toekomst nog slechts ten uitzonderlijken titel in aanmerking genomen worden.

Het initiatief om tot een systematische bescherming te komen, kan uitgaan van de betrokken gemeente. In de reeds ondertekende „modeldossiers”, te weten Brugge en Maaseik, was dit ook het geval.

Monumentenzorg is ieders zaak. Wanneer de vraag tot bescherming uitgaat van de gemeente en/of van de bevolking verdient dit uiteraard de voorkeur boven een vanuit de centrale overheid opgelegde bescherming.

Maar, en dit is duidelijk, de bescherming van monumentale panden, stads- en dorpsgezichten, alsook de rangschikking van landschappen kan de belangen van de betrokken gemeenten overstijgen. Hier dient de centrale overheid dan wel in te grijpen.

De inspraak van de gemeente en de bevolking wordt, cfr. het decreet van 3 maart 1976, bij elke stap in de beschermingsprocedure gegarandeerd.

V. STEMMING . . .

Het amendement van de heer De Seranno' (Stuk 8 (1989-1990) – Nr. 3) wordt aangénomen met 4 stemmen bij 4 onthoudingen.

De begrotingsartikelen en de tabel aan de Commissie toegewezen m.b.t. huisvesting, ruimtelijke ordening en monumenten en landschappen worden aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding. Met eenzelfde stemuitslag verklaart de commissie dat het haar toegewezen gedeelte van de administratieve begroting conform is met de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting.

B. LANDINRICHTING (Programma 73)

1. TOELICHTING DOOR DE HEER T. KELCHTER-MANS, GEMEENSCHAPSMINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN LANDINRICHTING

Grote inspanningen zijn nodig om het behoud en de verbetering van leefmilieu en natuur in het Vlaamse land veilig te stellen.

Ook het platteland kan en zal hiervan de vruchten kunnen plukken. Het platteland heeft geen toekomst dan in een gezond leefmilieu en in een gezonde natuur. Dit geldt ook voor onze landbouw.

Een harmonisering tussen landinrichting en leefmilieu en natuur is meer dan wenselijk. Ik wens de begrotingsontwikkeling van de sector landinrichting dan ook in deze context toe te lichten.

Hierbij blijkt reeds onmiddellijk dat ook de financiële beleidsruimte van de sector landinrichting de jongste jaren meer dan behoorlijk is geëvalueerd tijdens de jongste jaren.

Ik moge dit illustreren met de kredieten welke ter beschikking worden gesteld van de Vlaamse Landmaatschappij, welke inmiddels mede ingevolge het effectief worden van de regionalisering, ten volle haar rol zal kunnen spelen.

Art.	Betreft	1989	1990	1991 ontwerp
41.41.73	Werkingsdotatie	490,2	543,7	656,7
61.41.73	Vermogensdotatie	15,0	15,0	26,5
Totaal		505,2	558,7 + 10,6 %	683,2 + 22,3 %

De werkingsmiddelen voor de VLM zijn dan ook in 2 jaar tijd met 35,2 % gestegen en bedragen voor 1991 in orde van grootte het dubbele ten overstaan van hetgeen werd overgeheveld van de nationale naar de Vlaamse middelenbegroting.

Mede omwille van hetgeen voorafgaat maar ook omwille van de gunstige ontwikkeling in de sector van het investeringsprogramma voor landinrichting, kenden de beleids- en betalingsruimte in de sector landinrichting de volgende evolutie (in miljoenen).

	1989	1990 aangepast	1991 ontwerp
NGK	830,3(*)	923,9	1.090,3
VK	958,2	1.095,6	993,2
Totale beleidsruimte	1.788,5	2.019,5 + 12,9 %	2.083,5 (+ 185,0) + 12,3 %

In deze cijfers is nog geen rekening gehouden met het variabel krediet (Fonds Landinrichting) dat in 1991 een totaal beschikbaar van 185,6 miljoen bedraagt en aldus in meerdering komt van het beschikbaar bedrag van 2.083,5 miljoen.

	1989	1990 aangepast	1991 ontwerp
NGK	830,3	923,9	1.090,3
OK	1.109,4	1.030,2(*)	977,5
Totale betalingsruimte	1.939,7	1.954,1(*) + 0,7 %	2.067,8(**) + 5,8 %(**)

(*) m.i.v. overdracht OK 89-90

(**) 48,5 miljoen vermindering t.o.v. voorstel, inzonderheid ingevolge overdracht 185,0 miljoen VK naar investeringsfonds — rekening houdend hiermede is de stijging gelijk aan 8,3 %

Ik meen dat deze budgettaire groei een gedegen en positieve ontwikkeling van de landinrichting en van de landbouw in Vlaanderen in harmonie met de andere sectoren, moet mogelijk maken.

Door de goedkeuring van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij werd niet alleen de Vlaamse Landmaatschappij opgericht maar werd tevens de landinrichting als instrument voor de uitvoering van de ruimtelijke planning in het landelijk gebied ingevoerd.

In uitvoering van bovenvermeld decreet werd op mijn voorstel het besluit goedgekeurd door de Vlaamse Executieve houdende nadere regelen betreffende de landinrichting op 26 april 1990. Naast de inhoudelijke en proceduriële aspecten inzake de landinrichting zijn ook de samenstelling van de respectievelijke organen erin opgenomen.

Deze adviesorganen moeten de Vlaamse Executieve in de mogelijkheid stellen om conform de in de Vlaamse Raad ingenomen standpunten een aantal experimentele landinrichtingsprojecten uit te voeren en te evalueren.

Daartoe werd nu op 3 oktober 1990 de Commissie voor Landinrichting geïnstalleerd. De Commissie, bestaande uit 20 leden, zal zich ook buigen over specifieke thema's zoals de relatie tussen landinrichting en gebiedsgericht milieubeleid, de realisering van de groene hoofdstructuur met uitwerking van beheersovereenkomsten, een geïntegreerd waterbeleid enz..

Deze Commissie heeft dus als belangrijke taak de begeleiding van de landinrichtingsprojecten.

Van deze Commissie wordt echter nog meer verlangd. Deze Commissie zal ook in de ontwikkeling van de globale landinrichtingsverrichtingen een cruciale rol toebedeeld krijgen en ook ten aanzien van de programmatie van landinrichtingsprojecten.

Landinrichting beoogt een geïntegreerde benadering en is dus duidelijk meer dan de rekenkundige som van de overheidsinitiatieven.

Binnen de Commissie voor Landinrichting vormen uiteraard de overheidsprogramma's de noodzakelijke basisgegevens. De Commissie dient hieraan echter een meerwaarde te geven door ze in te kaderen in een globale visie.

De programma's zullen hierbij worden geïntegreerd, ontwikkeld en gestroomlijnd. De Commissie moet deze mogelijkheden van versterking en opwaardering van deze programma's met „beide” handen aangrijpen.

De Commissie bepaalt hiermee richtingen én toekomst van het landelijk gebied. Om de Commissie voor Landinrichting effectief in de mogelijkheid te stellen een geïntegreerd beleid te ondersteunen en uit te voeren, heeft de Vlaamse Executieve geopteerd de samenstelling zo ruim mogelijk te maken.

Elke overheid, betrokken op het landelijk gebied, maakt deel uit van de Commissie en heeft zo ook de mogelijkheid te participeren aan de integrale aanpak van het landelijk gebied.

Het principe dat de Commissie met consensus moet beslissen, vormt een uitdaging op zich.

De eerste twee projecten die zullen worden uitgewerkt en begeleid zijn Noord-Oost-Limburg en de Westhoek.

Ook voor de landinrichting wordt voorzien in de bestending van een organiek-decretaal Fonds.

Dit Fonds was reeds voorzien in een dubbele vorm in het begrotingsdecreet 1990 onder de artikelen 63.01.73 en 66.01.73 afdeling II van de begroting. Deze twee fondsen worden nu teruggebracht tot één enkel Fonds voor de Landinrichting.

De bestending als organiek-decretaal fonds is aangewezen teneinde te verzekeren dat de steun van de E.E.G.-instanties — overeenkomstig de desbetreffende richtlijnen en instructies — opnieuw wordt aangewend voor de oogmerken waartoe de betrokken steun werd verleend.

— De multidisciplinaire aanpak van de ruilverkaveling begint op het terrein zichtbare resultaten af te werpen. In sommige projecten is aangetoond dat de inpassing van landschapsecologische en landschappelijk visuele functies binnen een heringericht agrarisch gebied perfect mogelijk is, zonder het rendement van agrarische structuurverbeteringen in aanzienlijke mate te verminderen. Dergelijke aanpak bewijst dat een aangepaste ruilverkaveling geen afbreuk betekent aan het vroegere landschap, maar integendeel de instandhouding van het landschap op langere termijn waarborgt.

— De heroriëntering van de onderzoeksprocedure met de inbouw van een planvoorbereidingsfase krijgt stilaan vorm in een aantal nieuwe projecten :

. Poppel : het onderzoek werd beëindigd en nuttig verklaard — de instelling van het comité volgt.

- . Merksplas : de inventarisatie is bezig.
 - . Bollebeek : 2 kultuurtechnische scenario's werden uitgewerkt en een derde variante wordt onderzocht.
 - . Vissenaken : het onderzoek in verband met de **afbakening** van de blokgrens is bezig.
 - . Reninge : de inventarisatie is bezig.
- Een veralgemening van deze methodiek is noodzakelijk om diverse redenen :
- . een meer en beter verantwoorde keuze van de **uitvoeringswijze** van het project (verantwoorde afweging van de belangen) wordt bevorderd ;
 - . een meer efficiënte inzet van de investeringskredieten is mogelijk ;
 - . aan de toepassing van deze methodiek wordt thans de MER gekoppeld.

II. BESPREKING

— VLM

Het personeelskader van de VLM is, voor wat niveau 1 betreft, nog maar voor 40 % opgevuld, aldus een lid. Dit, terwijl zich nieuwe opdrachten voor de VLM aankondigen. De werkingsdotatie zal niet voldoende zijn.

Een lid vraagt uitleg bij de stijgende werkingskosten van de VLM sinds de oprichting ervan. Nochtans de huisvesting werd afgestoten naar de VHM.

De Gemeenschapsminister voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting verduidelijkt dat in 1989 haast uitsluitend ruilverkavelingsprojecten werden gefinancierd. De begroting 1990 was reeds berekend op de toenemende activiteit inzake landinrichting. Dit zou meer middelen en meer personeel vragen.

De kredieten voor 1991 zijn berekend op toekomstige taken van de VLM met name de mestbank, de bodemdatabank en de medewerking aan het geografisch informatie-systeem Vlaanderen.

Verder wordt gepreciseerd dat het luik huisvesting van de vroegere NLM werd geprefinancierd door een voorafname op de terugbetaling door de erkende maatschappijen aan de NLM. De werkingsdotatie voor de NLM was hierop berekend en eigenlijk stelselmatig te laag voor de andere opdrachten. Er was dus een inhaalbeweging nodig om de VLM nu volwaardig te laten functioneren.

— Landinrichting

Een lid dat een voorstel van decreet inzake landinrichting heeft ingediend, verklaart zicht neer te leggen bij de visie van de Gemeenschapsminister dat de inzichten omtrent landinrichting moeten groeien aan de hand van experimenten.

Hij pleit er dan ook voor de proefprojecten van zeer nabij te volgen en te evalueren. Het zou hem vooral interesseren hoe de samenwerking tussen de verschillende sectoren wordt georganiseerd.

Verschillende leden vragen op welke basis de Commissie voor Landinrichting wordt samengesteld. Welke taak hebben zij, aan wie adviseren zij en waarvan moeten zij bij consensus adviseren ?

De Gemeenschapsminister verwijst naar het Besluit van 26 april 1990 van de Vlaamse Executieve houdende nadere regelen betreffende de landinrichting (B.S. 10 juli 1990).

De Commissie bestaat uit 20 leden. De Voorzitter wordt benoemd door de Gemeenschapsminister bevoegd voor Landinrichting. De leden zijn allen ambtenaren van de diensten van de Vlaamse Executieve of van openbare instellingen.

Zij zijn inzonderheid bevoegd op het terrein van : ruimtelijke ordening, openbare werken, monumenten en landschappen, natuurbehoud, ruilverkaveling, grondbeheer, leefmilieu, toerisme, sport en openluchtrecreatie, huisvesting, verkeer, natuurlijke rijkdommen, regionale en lokale besturen, afvalbeleid, landbouw, onbevaarbare waterlopen en polders en wateringen, waterzuivering, wegeninfrastructuur en rioleering.

Zij verleent advies aan de Gemeenschapsminister die de landinrichting tot zijn bevoegdheid heeft, inzake de **programmatie**, doet de voorstellen omtrent projecten, kan worden gelast met voorstudies ; adviseert het eindvoorstel van structuurplan.

Zij besluit bij consensus om te vermijden dat **meerderheids-** en minderheidsadviezen tot stand komen. De **concer-**tatie moet binnen de Commissie gebeuren. De zwakkere sectoren mogen niet in de verdrukking komen.

Verschillende leden pleiten voor aandacht voor kleinschalige landschapselementen in de landinrichting. In de begroting worden 334 miljoen frank ordonnanceringskredieten voorzien voor de ruilverkavelingswerkzaamheden.

Welk aandeel hiervan gaat naar de landschapszorg ?
Neemt dit aandeel met de jaren toe ?

De ruilverkavelingscomités kunnen hierin nochtans een grote rol spelen. Bijvoorbeeld bewaren van holle wegen bij de inrichting van de landbouwwegen.

De Gemeenschapsminister verstrekt de Commissie een procentuele uitsplitsing van de technische uitgaven inzake ruilverkaveling volgens het functioneel belang.

Vlaamse Landmaatschappij

Bestuur Ruilverkaveling

Vooruitzichten begroting 1991 — Technische uitgaven

Uitgangspunten : procentuele uitsplitsing
volgens het functioneel belang

Aard van de werken	Uitsluitend landbouw-functie (versterking van de open ruimte)	Landinrichting (gemengd) (passieve recreatie)	Natuur, landschap, milieu	Totaal
Drainage	100%	0 %	0 %	100 %
Kavel	75 %	20 %	5%	100%
Water	60 %	30 %	10 %	100%
Wegen	30 %	60 %	10 %	100 %
bv. Rietveld rvk. Huise	0 %	0 %	100%	100 %
Landschapszorg,	0 %	0 %	100 %	100 %
Landschapsplan,				
Erfbeplanting				
Op het fysisch programma 1991	59 %	23 %	18 %	100 %

Een lid vraagt de aandacht van de Executieve voor die gebieden in Vlaanderen die onder sterke verstedelijkingsdruk staan. Het betreft een grote zone die zich uitstrekt doormidden het Vlaamse land, van het Gentse over het Mechelse en Vlaams-Brabant, en oostelijk reikt tot Midden-Limburg. Een paar 100.000 hectaren open ruimten dreigen verloren te gaan of zijn reeds voor een oordeelkundige land- en tuinbouw onbruikbaar geworden.

Bosbouw, natuur en landschap zijn al evenzeer bedreigd. De uitvoering van ruilverkavelingsprojecten is in deze zone zeer omslachtig en bijna onmogelijk geworden. Het opstarten van landinrichting zou hier een beveiliging kunnen brengen voor de bedreigde landelijke gebieden.

Men mag niet wachten tot de resultaten zijn bekend van twee pilootprojecten voor landinrichting in Noord-Limburg en de Westhoek. In de Zuiderkempen is de teloorgang van land- en bosbouw evenals van natuur- en landschap ook nefast voor dit landelijk gebied als verpozingsruimte en vrijetijdsruimte.

Mede daarom kan de landinrichting er niet worden uitgesteld.

Maar ook in de nog landelijk gebleven streken hebben de diverse maatregelen die worden genomen om de economie en de tewerkstelling aan te zwengelen, voor gevolg dat de druk op de open ruimten nog steeds toeneemt. Er is geen houvast meer voor een ruimtelijk beleid. In dit spanningsveld moet extra aandacht worden besteed aan het levenskrachtig houden van de primaire sector, van landbouw en bosbouw.

De ruilverkavelingen dienen er daarom in versneld tempo te worden uitgevoerd. Hiervoor blijkt de begroting echter te klein te zijn.

Er zijn grote verwachtingen gesteld in de landinrichting als kader om een bosbeleid te voeren, bijvoorbeeld projecten van bebossing in die substreken waar de landbouw zich heeft teruggetrokken. Dit zal echter visie en grondige voorbereidingen vergen.

Er is grote behoefte aan communicatie en concertatie op het terrein van de diensten voor groenvoorziening, bosbeheer, natuurbehoud, landschapszorg en landinrichting. De te verticale indeling van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap werkt verlamdend op het terrein.

De Gemeenschapsminister verklaart zich bewust te zijn van de problematiek van de verstedelijkte gebieden. Misschien moet er gedacht worden om ook hier een pilootproject te starten. Wat de bebossing betreft, verwijst de Gemeenschapsminister naar het pilootproject Noord-Oost-Limburg waarin veel bossen zijn opgenomen.

Op de behoefte aan concertatie op het terrein zal de Gemeenschapsminister maximaal ingaan. Hij zal ze verruimen en per project laten plaatsvinden. Hierop repliceert een lid dat de concertatie per provincie beleidsmatig nog beter zou zijn.

Dat de ruilverkavelingsprocedure vrij omslachtig is heeft ook zijn voordelen, aldus de Minister. Het is nodig bij de start zoveel mogelijk overleg te plegen en voorzorgen te nemen om moeilijkheden achteraf te vermijden.

Een lid wijst erop dat voor de tuinbouwbedrijven geen geëigende gebieden zijn voorzien. Dit heeft voor gevolg dat zij door stadsuitbreiding telkens moeten uitwijken. Wellicht kunnen deze bedrijven via landinrichtingsprojecten een gepaste ruimte krijgen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit probleem tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting behoort.

— Onbevaarbare Waterlopen

Een lid leest in de toelichting bij de uitgavenbegroting dat voor de onderhoudsuitgaven voor onbevaarbare waterlopen de kredieten werden verhoogd omwille van de stijging van het aantal te onderhouden waterlopen (1.300 km t.o.v. 1.200 km vroeger).

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat het gestegen aantal kilometers te maken heeft met de regionalisering en de indeling in categorieën die wijzigingen in de onderhoudslast met zich hebben gebracht.

De grote kosten worden veroorzaakt door het afvoeren van het vervuilde slib dat niet op de oevers kan worden gedeponeerd.

Een lid meent dat in de ruimingsbestekken moet worden voorzien dat vooraf een proef wordt gedaan om de giftigheidsgraad van het slib te meten als ook een gepaste oplossing.

De Gemeenschapsminister verklaart dat binnen het departement wordt voorzien in een controle van het slib alvorens tot ruiming wordt overgegaan. Wat de uiteindelijke bestemming van het giftige slib betreft, moeten nog oplossingen worden gevonden. Een van de doelstellingen van het impulsprogramma milieutechnologie is precies een uitweg te zoeken voor dit soort van problemen.

Het lid vestigt de aandacht van de Gemeenschapsminister op problemen die zich stellen bij de ruiming van onbevaarbare waterlopen en meer bepaald inzake het deponeren van het slib langsheen de oevers. De boordeigenaars moeten wettelijk gedogen dat de slibspecie op de oever wordt gedeponeerd op een vrije zone van 5 meter breed langsheen de oever. Nochtans worden er vergunningen afgeleverd voor bouwwerken en beplantingen tot op 3 meter van de oever. Hierdoor wordt het mechanisch ruimen onmogelijk gemaakt, wat aanzienlijke meerkosten op het budget ruiming onbevaarbare waterlopen veroorzaakt. Ook hier weer blijkt onvoldoende overleg en samenwerking te bestaan tussen de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

— Hoeveverfraaiing

Het lid vraagt ook aandacht voor de hoevebouw en hoeveverfraaiing. Deze beperkte aangelegenheden behoren nog tot de bevoegdheid van de Vlaamse Landmaatschappij. Hiervoor zijn geen kredieten voorhanden. Dringend moet daarom werk worden gemaakt van de aanplanting, het herstel, de instandhouding en de verfraaiing van de functionele agrarische bedrijfsgebouwen.

De Gemeenschapsminister verklaart dat de hoeveverfraaiing kan gebeuren in het kader van de ruilverkavelingswerken. De VLM is ter zake bevoegd doch mist de middelen hiertoe.

III. STEMMING

Ter stemming gelegd, worden de begrotingsartikelen en decreetsbepalingen die aan de commissie werden toegewezen inzake landinrichting unaniem aangenomen met 8 stemmen.

Met eenzelfde stemming verklaart de Commissie dat het haar toegewezen gedeelte van de administratieve begroting conform is met de inhoud en de doelstelling van de algemene uitgavenbegroting.

De Verslaggever,

J. VAN EETVELT

De Voorzitter,

R. VAN ROMPAEY
